ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ համար. տարեկան 60 դրշ. վեցամսեայ 30 դրշ. եռամսեայ 20 դրշ. — ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ համար, տարեկան 80 դրշ. Վեցամսեայ 40 դրշ. Եռամսեայ 25 դրշ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 22 ֆր. Վեցամսեայ 11 ֆր.:

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՂԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է

ԶԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK

Galata, Kourchounlou han, N. 7

ԾԱՂԻԿ

ՕՐԱԳԻՐ

"زاغيك" ارمنيجه يومى وسياسى غزيتەدر

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ

Կալաթա, Գուրչունլու խան, թիւ 7

ՄԱԴԱԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է *հակիրճ* գրուած ըլլայ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն ետ չի *տրուիր*:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ

ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՅ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԵ ՏԱՐԻ— ԹԻՒ 250

"ԾԱՂԻԿ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ

17 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1902 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՍՐՏԻ ԼԱՅՆՈՒԹԻՒՆ

Մէջ լայն սիրտ մարդիկը . . . , ամէնէն աւելի սիրած, ամէնէն աւելի պաշտած տիպարներս են, մանաւանդ հրապարակագրի այս կեանքին մէջ, ուր սրտի լայնութիւնը ամէնէն գնահատելի յատկութիւններէն մէկն է ինքնին։

Եւ արդէն, մարդը որ նեղ սիրտ է, երբե՛ք չի կրնար յաջողիլ լրագրութեան մէջ։ Հրապարակագիր մը միշտ տրամադիր պէտք է ըլլայ քննադատելու առաջին թերութիւնը որ վնասակար կ'երեւայ, ձաղկելու առաջին ոչնչութիւնը որ գոյութեան իրաւունքով մը չի ներկայանար իր աչքին, դատապարտելու առաջին քսութիւնը որ իր խիղճը կը փշոտէ։ Արդ, այդ տեսակ ընթացք մը բնականաբար միշտ դափիներ չէ՛ որ կը բերէ իրեն։ Ընդհակառակը, զովեստներէ, շնորհաւորութիւններէ ու քաջալերութիւններէ աւելի, հակառակութիւններ է որ՝ կը շահի, թշնամութիւններ, եւ եթէ տասնին մէջ վեցը կամ ութը կը համակրին իրեն, անպատճառ պիտի գրաւնուին չորս կամ երկու հոգի ալ, որոնք, իրաւունք ունենան թէ ոչ, իրենց կարդին իր վրայ պիտի խնան։

Ինչպէս ամէն բանի, նոյնպէս ալ լրագրութեան մէջ, ասիկա ամէնէն բնական բաներէն մէկն է։ Ձաղկուած ոչնչութիւնը որչա՛փ ալ ազուշ, որչա՛փ ալ յիմար հանդգնամանքով մը ներկայանալու ըլլայ, միշտ իրեն հաւնող մը, իրեն համամիտ մը կրնայ ունենալ։ Քննադատուած թերութիւնը որչա՛փ ալ հրէշային, որչա՛փ ալ մեծ ըլլայ, միշտ աչք դոցողի մը, ներող տրամադրութեան մը կրնայ հանդիպիլ։ Դատապարտուած քսութիւնը որչա՛փ ալ ազատ, որչա՛փ ալ քաւութեցուցիչ ըլլայ, միշտ կրնայ ունենալ մէկ քանի համախոհներ եւ կամ չահով կապուած պաշտպաններ։ Այդ մարդիկը պարապ չեն կենար ու կը փորձեն հակազդել։ Եթէ հրապարակագիրը քննադատած է, ձաղկած կամ դատապարտած, իրենք ալ զինքը կը քննադատեն, կը ձաղկեն կամ կը դատապարտեն։

* * *

Եւ այդ հակազդեցութիւնը միշտ մաքուր միջոցներով տեղի չունենար, այդ ընդդիմութիւնը միշտ վեհանձնօրէն չի կատարուիր։ Արդէն, ի՞նչ կարելի է սպասել այն տեսակ մարդոցմէ, որոնք գիտակցաբար ոչնչութիւն մը կը փորձեն պաշտպանել, թերութիւն մը ծածկել եւ կամ քսութիւն մը փառաբանել։ Շատ հեղ կը պատահի որ հրապարակագիր մը, իր անկեղծութեան պատճառաւ առարկայ դառնայ ամէնէն ստոր եւ ամէնէն գձուձ յարձակումներուն, անարգուած տեսնէ իր ամէնէն նուիրական զգացումներուն մէջ։ Թերթէ թերթ, մարդիկը տարբեր կ'ըլլան միշտ, եւ տարբեր ալ մարդիկ կը հովանաւորեն։ Հոս ամենաանբարոյական սրիկայ մը իր նեղը ինկած պոչը ազատել կը կարծէ մեծութեան հովով մը՝ որ տիզմի վրայ յենած ըլլալուն չատ չուտ կը փլէի անչուշտ, սրիկայ մը՝ որուն ազատ, վատ ժառը, երբեք չի բարձրանար մինչեւ երեսդ, ու կռնակդ ի վար միայն կը սողսկի, ոտաբներուդ տակ լճանալու համար։

Անգին, ուրիշ մը զոր պաշտպանած ես, որուն թիւէն բռնած ես, եւ որ չատ հեղ մինչեւ ծունկերդ խոնարհեցուցած է իր ստոր, անարգ ու գիւրաթեք վիզը, նոյն իսկ ամենաթեթեւ եւ ամենաարժանի պարսաւանքի մը համար ցեխի մէջ թաթխուած գրչով մը ամէնէն ցած, ամէնէն զզուելի հայհոյանքը կը լորձնու եւ տեւէդ. եւ ասիկա անա՛նկ ատեն մը ուր աւելի երախտագիտութեան արտայայտութիւն մը կը սպասէիր իրմէ։

Մեր լրագրութեան մէջ, այսօրինակ երեւոյթներ քիչ չէ՛ որ կը յայտնուին օրէ օր։ Հրապարակագիր մը, միշտ առարկայ կը դառնայ այդ ազատութեանց, ու եթէ երբեք սրտի լայնութիւնը տեղ չի՛ բռներ իր յատկութիւններուն մէջ, բնականաբար ազուոր ընթացքով մը չէ որ կրնայ շարունակել իր ճամբան։ Ապարէզը կ'ուտէ զինքը, կը սպառէ։ Բայց անոնք որ լայնսիրտ են, կռնակնէն տրուած հարուածներու համար եռեւեռին անգամ չեն դառնար, քայլերնին անգամ չեն կասեցներ.— ինչ հարկ կայ արդէն վատի մը դէմքը տեսնելու։ Եւ արհամարհոտ, կը շարունակեն իրենց գործը, թերեւս մրմռալով քառեակ մը՝ զոր Պոլսոյ չեմ գիտեր ո՞ր գրողը ակէ կէս դար առաջ ուղղած է Պոլսոյ չեմ գիտեր որ գրողին.—

. . . Քեզմէ վրեժ 'տի լուծեմ,
Եւ չարաչար զքեզ պատժեմ,
Ո՛չ սուսերաւ, ոչ ի ցասմանն
Այլ յանձնելով որ զքեզ կարդան:

Զմոռնամ սակայն ըսելու թէ այդ հակազդեցութիւնը կրնայ մաքուր պայմաններու մէջ ալ տեղի ունենալ։ Հրապարակագիր մը,— որ իրը մարդ երբեք անսխալ չպիտի ըլլար անչուշտ,—կրնայ իր կարգին ունենալ թերութիւններ՝ որոնք առարկայ դառնան անկեղծութենէ գրգռուած ո՛ եւ է քննադատութեան մը եւ կամ ձաղկումի մը։ Այդ պարագային, սրտի լայնութիւնը միշտ պէտք է իրեն, շվիրաւորուելու համար ա՛յն տեսակ բանէ մը՝ զոր ինք չարունակ կ'ընէ ուրիշներուն։ Այն իրաւունքը որով ինք իր յարմար նկատած գաղտնութեան առարկայ կը դարձնէ ներկայացող մարդիկն ու գործերը, ուրիշներ ալ կրնան ունենալ ուղղակի իր անձն ու գործերը դատելու համար։

Մեր մէջ, վերջերս մանաւանդ, քիչ մը չա՛տ չեչտուեցաւ այդ տարօրինակ նեղսրտութիւնը։ Եղան գրողներ՝ որոնք ամիսներ ու ամիսներ աս ու ան խծբծելէ, աս ու ան դատափետելէ վերջ, դժգոհութեան արտայայտութիւններով ընդունեցին իրենց նետուած նոյն իսկ ամէնէն պզտիկ քարը, ամբողջ թերթեր իրար անցուցին, նամակներ հրատարակութեան յանձնեցին, սնանկացած պաղիրկեանի մը պէս՝ որ հասոյթներու ընդհանուր ցամքումի մը հանդէպ հին տետրակները կը խառնշտկէ։

* * *

Մարդը որ հրապարակագրի ասպարէզը կ'ընդդրկէ, մարդը որ գրչի կեանքի մը կը պատրաստուի, պէտք է լայնսիրտ ըլլայ, տարապայմանօրէն լայնսիրտ։ Ապա թէ ոչ, ան որ ազատ յարձակումէ մը կը սրտնեղի, ան որ արհամարհել չգիտեր, կը ապառի կանխահասօրէն։ Իսկ ան որ քննադատուիլ չսիրեր՝ քննադատելը սիրելով հանդերձ, ծիծաղելի կը դառնայ, չըսեմ ողորմելի։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ

ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԱՆՈՐ ՆՈՒԱՋՈՒՄԻՆ ԴԷՄ

Մէկէ աւելի անգամներ ուսումնասիրուելով Ֆրանս. ժողովուրդին թիւր հասատատուած է թէ անիկա օր ըստ օրէ աւելի մտահոգ նուազումի մը կը ձգտի։ Այս ծանր խնդիրը իր մեծ կարեւորութեանը համար մանաւանդ սկսած է Ֆրանսական հանրային կարծիքը զրաղեցրնել։ Կառավարութիւնն ալ իր կարգին նկատի առնելով խնդրին կենսականութիւնը, խորհրդարանէն անվճար յանձնաժողով մը կազմեց, որ պաշտօն պիտի ունենայ հաւաքական ուսումնասիրութիւն մը կատարելու ժողովուրդին այս նուազման վրայ եւ փնտռելու անոր դէմ մաքառելու ամէնէն գործնական միջոցները։

Այս յանձնաժողովը, վաթսուն հոգիէ կը բաղկանայ բայց իր անդամներուն թիւը պիտի աւելնայ տակաւին։ Իր մէջ կը գտնուին քաղաքագէտներ, ծերակուտականներ կամ երեսփոխաններ, օրէնսդէտներ, բժշկական համալսարանի ուսուցիչներ, հրապարակագիրներ, հիւանդանոցի բժիշկներ, հանրային օգնութեան մասուկի պաշտօնեաներ, քաղաքագլուխներ, դատարաններու խորհրդականներ, նախնական կրթութեան դիւանի տնօրէնը, եկմտական քննիչներ, եւայլն, եւայլն։

Այս յանձնաժողովին նախագահն է ծերակոյտին դեր-նախագահ Պ. Մանենէն։ Դեր-նախագահներն են՝ Պ. Պ. Բիո եւ Պէռնառ ծերակուտականները, Բոլ Տրլոմպը երեսփոխան եւ գիտութեանց ակադեմիայի անդամ Տօքթ. Լանլոնն։ Ընդհանուր քարտուղարն է Պ Օժիլ։

Ցիշատակելի է որ, այսպիսի՝ խորհրդարանէն անկախ յանձնաժողովի մը կազմութեան գաղափարը տուին առաջին անգամ Պ. Պ. Է. Բիո եւ Պէռնառ, որոնք այդ մասին ասկէ քանի մը ամիսներ առաջ ծերակոյտին ներկայացուցին 133 ծերակուտականներու կողմէ ստորագրուած օրինագիծ մը, որ ընդունուեցաւ անբաղդատելի մեծամասնութեամբ մը։

Թէպէտեւ վերջնականապէս որոշուած չէ տակաւին թէ ինչ գործեր պիտի տեսնէ յանձնաժողովը, բայց հիմակուց յայտնի է թէ սա խնդիրներով պիտի զբաղի դլխաւորաբար. —

1. Միջոցներ՝ զորս պէտք է ձեռք առնել տղայոց մահերուն թիւը նուազեցնելու համար։

2. Գործաւորական բնակութիւններու առողջապահութիւն. — Պայքար հիւծախտին դէմ — Բարւոքում՝ կարօտ ու բազմանդամ ընտանիքներու վիճակին։

3. Զանազան եկմտական խնդիրներ.— Բազմանդամ ընտանիքներու պետերուն համար տուրքերու նուազեցում համեմատաբար զաւակաց թիւին։

4. Զինուորական ծառայութիւն բազմանդամ կարօտ ընտանեաց. — Իրր վնասուց նուազեցում կառավարութեան կողմէ վճարուած տուգանքներ։

Տակաւին որոշուած չէ թէ ե՞րբ տեղի պիտի ունենայ յանձնաժողովին առաջին գումարումը, բայց կառավարութիւնը եւ երեսփոխանները՝ որոնք այնքան սրտովին կը հետեւին այս ամենաէական խնդրին, կ'ուզեն որ կարելի եղածին չափ շուտ գործի սկսուի։

Բացման հանդէսը տեղի պիտի ունենայ հաւանականաբար փետրուարի առաջին օրերուն։ Հանդէսին պիտի նախագահէ Պ. Վալտէք-Ռուսօ եւ այս առթիւ պիտի խօսի կարեւոր ճառ մը։

Յանձնաժողովին առաջին նիստերուն մէջ երկրորդական յանձնաժողովներ պիտի կազմուին, որոնք պաշտօն պիտի ունենան ուսումնասիրել կարգ մը խնդիրներ զորս պիտի որոշէ յանձնաժողովը նոյնինքն։

Այդ երկրորդական յանձնաժողովները մէկ մէկ պաշտօնատեղիներ պիտի ունենան եւ իրենց պատրաստած տեղեկագրերը պիտի մատուցանեն նախագահին։ Յետոյ ընդհանուր տեղեկագիրը՝ որուն մէջ ներկայացուած պիտի ըլլան յանձնաժողովին աշխատութեանց արդիւնքները եւ այն օրինագիծերը զորս երեսփոխանները պիտի ուզեն առաջարկել, պիտի մատուցուի կառավարութեան։

ՏԻՊԱՐ ԱՆՁՆՈՒԻՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Համաճարակներէն զատ, կրնամ բսել առանց բժիշկ մը ըլլալու, չկայ ախտ մը որ թոքախտին չափ ազետարեր ըլլայ մարդկութեան համար։ Եւ առանց հնագէտ մը ալ ըլլալու, կարծեմ չեմ սխալիր բսելով թէ, անոր գոյութիւնը նախնական դարերէ կը սկսի։

Հետեւարար բժշկական արուեստին գլխաւոր մտահոգութիւններէն մէկը եղած է ան եւ իր դարմանն ալ, միշտ, մէկը անոր գլխաւոր նպատակներէն։

Քանի մը անգամներ, գիտուններ, ինքզինքին ու մարդկութիւնը խաբած են այդ նպատակին հասած ըլլալու պատրանքով, որուն սակայն —աւա՛ղ— չուտ յաջորդած է յուսախաբութիւնը։

Հիմնական դարմանը, ոսկեշրջիկ հեղուկին պէս խոյս տուած է միշտ։

Վերջին պատրանքը, որ գիտական ու բժշկական խնդիրներով քիչ թէ չատ հետաքրքրող աշխարհը ցնցեց ուժգնապէս, մոռցուած ըլլալու չափ հին չէ դեռ։

Տօքթէօր Քոխն էր անոր հերոսը։

Բայց այդ մարդուն համար ճակատագրային է կարծես յուսախաբ ըլլալ թոքախտի մասին իր յայտնած սկզբունքներուն մէջ։ Նախ անոր դարմանը գտած ըլլալ կարծեց։ Մինչդեռ անկէ մինչեւ հիմա բժշկութեան տուած քայլերէն ետքը, այսօր մանաւանդ — աւելի քան երբեք թերեւս — տարակոյս կը յայտնուի անոր հիմնապէս բուժելութեան հաւանականութեան վրայ։

Յետոյ, դեռ անցեալ տարի, թոքախտին համար գումարուած համաժողովի մը մէջ, Տօքթ. Քոխ առօք փառօք վճռեց թէ կենդանիներուն թոքախտը մարդուն չանցնիր։

Եթէ ոչ անչուշտ թոքախտի դարմանին չափ, չա՛տ կարեւոր գիւտ մըն էր սակայն ինքնին ասիկա ալ։ Մինչեւ այն ատեն հակառակը կը դաւանէին։ Եւ, մտածեցէք անգամ մը, ինչ ուրախութիւն բժշկութեան համար վերցուիլը այն մտահոգութեան՝ թէ թոքախտաւոր կենդանիները իրենց կաթով, մսով, ամէն բանով վերջապէս, կրնան թոքախտի ծաւալման պատճառ ըլլալ մարդկութեան մէջ։

Եկու տես որ ա՛ս ալ սխալէր։ Եսկիլապի աշակերտները երկու մասի բաժնուեցան։ Մէկ մասը Տօքթ. Քոխի կարծիքին ի նպաստ, եւ միւսը —դժուար չէ գուշակելը— հակառակ։

Ամէնէն վճռական փաստը այս տեսակ պարագաներու մէջ —քանի որ երկրաչափական կանոնները օգուտ չունին— փորձն է։ Շատ դիւրին էր փորձել թէ թոքախտը մարդէն անասուններն կը փոխանցուի՞ թէ ոչ։ Բայց ատիկա բաւական չէր անվիճելի կերպով ցոյց տալու համար Տօքթ. Քոխի կարծիքին խախտութիւնը։ Սակայն ինչպէ՛ս փորձել հակառակը։ Ո՞վ պիտի յանձն առնէր այդ փորձը իր վրայ կատարել տալ։

* * *

Լրագիրներու մէջ կարդացի քանի մը օր առաջ թէ, դեռատի կին մը յանձն առած է այդ փորձին ենթարկուիլ եւ անոր վարակուելովը վճռական ապացոյցը ձեռք բերուած է Տօքթ. Քոխի նոր սկզբունքին դէմ։ Եւ յետոյ, բարեբաղդաբար, փորձը կատարող բրոֆէսէօրը յաջողած է դարձեալ, իր առաջին քայլերուն մէջ, կասցնել այդ վեհսիրտ կնկան կեանքին սպառնացող ախտին ընթացքը։

Խնդրոյն բժշկական կողմին վրայ չէ որ պիտի խօսիմ. արդէն ըսի բժիշկ մը չըլլալս։

Միայն, այդ լուրը կարդացած ատենս, լրագիրը ձգեցի ձեռքէս, ու պահ մը մտածեցի այդ կնոջ աննման անձնուիրութեան վրա՛յ։ Եւ դե՛ռ . . . կ'ըսեն թէ կինը տկար է։

Կեանքի եւ միջավայրի այս պայմաններուն մէջ՝ ուր կ'ապրինք վազելով է որ կ'անցնինք, ինչպէս չատ մը բաներու, նոյնպէս ալ մեզի լուրեր հաղորդող լրագրի սիւնակներու վրայէն։ Եւ այդ հապճեպ ընթացքին մէջ չեմ գիտեր թէ ընթերցողներէս քանի՞ հոգի, կամ մէկ հատ մը զէթ, գտնուեցա՞ւ որ կանգ առնէր, վայրկեան մը այս կնոջ անսահման անձնուիրութեան լուրը արձանագրող տողերուն առջեւ։

Այն լրագրին մէջ՝ ուր Անգլիացիներուն քանի՞ Պօէր սպաննելը կամ Սէսիլ Ռոտսին չեմ գիտեր ո՛ւր հասնիլը իրր կարեւոր լուրեր, գրաւիչ վերնագիրներու տակ էին գրուած՝ այս լուրը աննշան անկիւն մը գրաւած էր լոկ եւ չատերուն պէս, ո՛չ իսկ պիտի տեսնէի անչուշտ ես ալ զայն, առանց դիպուածին։

Ըստ իս սակայն, ասիկա այնպիսի անձնուիրութիւն մըն է, որուն նմանը, գէթ իմ մասիս գրեթէ չկայ։

Մտածեցէք անգամ մը. մարդկութեան սիրոյն համար, իր նմաններուն գիտցնելու համար թէ խմած կաթերնին թոյն կը պարունակէ՞ կամ ոչ, ինքնաբերաբար յանձն առնե՛լ ամէնէն դանդաղ ու ամէնէն տառապեցուցիչ ճամբորդութիւնը դէպի գերեզման. քայլ առ քայլ երթա՛լ հոն, ծաղիկ հասակին մէջ որպէս զի ուրիշներ քանի մը տասնեակ տարիներ աւելի ապրին։ Ի՞նչ կորով, ի՞նչ անձնուիրութիւն։

Եւ ասիկա ի՞նչ դաս, ի՞նչ հակապատկեր այն ամէն համայնքներուն համար որոնք անհատի մը հոգմէ եղած ամենափոքր զոհողութեան մը հանդէպ սովոր են «ի սէր մարդկութեան» խոշոր բանաձեւը շռայլել— մեզի պէս։

Առարկողներ ըլլան թերեւս թէ այդ կինը պատճառներ ունեցած ըլլայ կեանքը ատելու։

Բայց կեանքը ատող մը, յոռետեսի մը գործը չէ ասիկա՛. կեանքը ատող մը անձնասպան կրնայ ըլլալ ծայրայեղութեան վայրկեանի մը մէջ, բայց երբե՛ք չի կրնար ունենալ իր այլ եւս աւելորդ կեանքը— ըստ իրեն— նմաններուն օգտին յատկացնելու գաղափարը։

Եւ այնուհետեւ, երբ քիչ մը խորունկ մտածենք, ո՞ր բարեգործութիւն իր չարժառիթը չունի, ո՞ր զոհողութեան տակ զոհուողին «ես»ը գոհացնող պատճառ մը չէ ծածկուած։

Հիւանդանոցին տասը ոսկի նուիրողէն՝ որ անունը հրատարակուած տեսնելու գոհացումը ունի՝ մինչեւ զինուորական բժիշկը՝ որ պարտականութեան համար մեռնելու գիտակցութիւնը կը վայելէ դաշտին վրայ գնալակը ընդունած ատեն՝ ամէնէն ալ վերջապէս, զոհողութեան մը կամ բարեգործութեան մը ներքեւ չարժառիթներ ունին մարդկային անձնուիրութիւնին գոհացնող։

Եւ կը խորհիմ թէ, դարձեալ զոհողութիւններուն է՛ն անչահախնդիրը եւ անձնուիրութիւններուն է՛ն մաքուրն է այս կնոջ արարքը։

Վասն զի ի՞նչ պիտի մնար իրեն, մահամերձ անկողնոյն վրայ, ճեպ ճերմա՛կ, ամէն վայրկեան էութիւնը ցնցող անգութ հոգին բզկտումներուն ենթարկուած ատեն . . . ի՞նչ պիտի մնար բացի ուրիշներուն համար զոհուած ըլլալու գիտակցութենէն . . . : Ոչի՛նչ։

Խորհած էր անչուշտ ասոր վրայ եւ բաւական գտած էր ասիկա՝ ուրիշներու համար զոհուած ըլլալը միայն՝ հանդարտ սրտով վերջակէտը դնելու իր կեանքի հատորին։

Եւ վերջակէտին, հաչուէն դուրս ըլլալով, միջակէտի փոխուիլը բան մը չի պակասեցներ բնաւ իր հիանալիօրէն չքեղ անձնուիրութեան վսեմութենէն՝ որ բոլոր ֆէմինիստներուն մինչեւ հիմա արտադրած հատորներէն բիւր անգամ աւելի ցայտուն օրինակ մըն է կնոջ մեծութեան։

ՓԱՑԼԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻՔ ՈՎԿԻԱՆՈՍԻՆ ՄԷՋ

Ամերիկացիք վերջերս սկսան ջանքեր ընել Ատլանտեանը գրաւելու համար ի նպաստ իրենց եւ հիմա կը մտածեն հսկայ ընկերակցութիւն մը կազմել, Ովկիանեան նաւարկութեան ընկերակցութիւն մը։ Տակաւին ստոյգ չը գիտցուիր թէ՝ ո՛ր ասոիճան հաւատք պէտք է ունենալ այդ գաղափարին իրագործման վրայ, բայց անցեալ երեքշաբթի, Լոնտոնի մէջ ընդհանուր հաւաքում մը տեղի ունեցաւ, որոյ միջոցին որոշուեցաւ հրաւիրել Անգլիացի կամ Ամերիկացի բոլոր նաւատէրերը անդամակցելու մեծ ընկերակցութեան մը՝ որուն գլուխը պիտի գտնուին Ամերիկայի մէջ, Պ. Բիէրբոն Մորկան, Պ. Վանտէրպիլթ եւ Պ. Ռոքֆէլլրը։ Այս պարոնները, ինչպէս ամէն ոք գիտէ, ամերիկեան երկաթուղիներու աւագ-բաժնետէրերն են եւ

անոր համար այս նոր ընկերակցութեան հիմնադիրները համոզուած են թէ պիտի ըլլան նաեւ ամբողջ անգլեւամերիկեան ու նոյնիսկ եւրոպա-ամերիկեան նաւարկութեան կարող ու բաղարձակ տէրերը։ Կ'ըսուի թէ երեսուն նաւային ընկերութիւններ անդամակցած են արդէն այս ընկերակցութեան, որոնց մէջ կան հեռաւեալները.—Քիւնար, Հուայթ Սթար, Բէյա Սթար, Ամէրիքըն Լայն, Էյլէնտ, Ալէն, Աթլանթիգ Թրանսբորթ, Անքոր, Ուիլսըն, Պրիսթոլ Սիթի, Պիլբր, Տոմինիըն Ֆըրնէս, Մանչէսթրը եւ Ուիլսըն էնտ Ֆըրնէս Էյլէնտ։ Այս ընկերակցութիւնը աւելորդ է ըսել թէ նպատակ ունի գլխաւորաբար մրցիլ Գերմանական անդրովկեանեան նաւարկութեան հետ, որուն վերջերս ստացած մեծ ծաւալը մտատանջութիւն պատճառել սկսաւ բնականաբար, Անգլեւամերիկեան նաւատէրերուն։

ԼՈՒՐԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Խորհրդարանը չարունակեց ներքին գործոց նախարարութեան պիւտճէի չարունակութիւնը։ Երեսփոխան Բէօղիքեցաւ կը յայտնէ թէ միսերու քննութեան համար որոշուած օրէնքները տակաւին գործադրութեան չեն դրուած։ Մինչդեռ Աւստրիա՝ Հունգարիայէն արջառի ներածութիւնը արգիլած է, այնտեղ տիրող հիւանդութեանց համար, Սաքսոնիա մտադրութիւն կը յայտնէ Հունգարիոյ արջառներու ներածութիւնը թոյլատրել։ Բացատի առեւնաքանը փափաք կը յայտնէ նաեւ միջոցներ ձեռք առնել Հիւս. Գերմանական Լոյտի, Համպուրկ-Ամերիքա եւ Մորկան չոգենաւային գիծերու՝ մենաշորհի ձեւ ստանալուն դէմ։

Երեսփոխան Հայլ, խօսելով տնտեսական տագնապին վրայ, կ'ըսէ թէ, նմանօրինակ կացութիւն մը ո՛չ Անգլիոյ, ո՛չ Ֆրանսայի եւ ո՛չ ալ Աւստրեւհունգարիոյ մէջ կը տիրէ։ Գերմանիոյ մէջ տիրող տագնապին նման տագնապ մըն ալ միայն Պելճիքայի մէջ է որ գոյութիւն ունի։ Առեւնաքանը խօսելով Ֆրանսայի հանրավարական նախարարին՝ Միլրանի եւ անոր ընկերային բարենորոգմանց վրայ, կը յայտարարէ թէ այդ բարենորոգումները տակաւին չատ հեռու են գերման կառավարութեան ըրած բարենորոգմանց հասնելէ։ Ներքին գործոց նախարար Բոզատովսքի կը յայտարարէ թէ չոգենաւային ընկերութեանց հետ տեղի ունեցած բանակցութիւններու մասին ինքը միայն թերթերէ է որ տեղեկացած է։

Պարգեւ ստացող չոգենաւային ընկերութեանց պայմանագրութիւններուն մէջ մասնաւոր կերպով չեշտուած է թէ, բաւատեառնաքանը, կարգ մը՝ ուրիշ երկիրներու գիւղատնտեսական արտադրութիւններ՝ որոնք գերմանականներուն հետ կը մրցին, իրաւունք չունին փոխադրելու։ Իսկ այն ընկերութիւնները՝ որոնք կառավարութեան կողմէ պարգեւ ստանալով սեռոր հետ կապուած չեն, անոնց վրայ պտուտութիւնը ո՛եւ է ազդեցութիւն չունի։ Գալով մսի արտածման տրամադրութեանց, անոնք առնչութիւն ունին քիմիական եւ մաքսային արհեստագիտական խնդիրներու հետ։ Այս մասին վերջնական կարգադրութիւն մը ընելու համար, արդէն կարգ մը որոշումներ պատրաստուած եւ ներկայացուած են դաշնակցային խորհուրդին։

ԿԱԼԼԷՍԻ ԻՇԽԱՆԸ ՊԵՐԼԻՆԻ ՄԷՋ

Ինչպէս հեռագիրները ժամանակին հաղորդեցին, Անգլիոյ դահաժառանգը յունուար 25ի երեկոյեան ժամը 7ին Պերլին հասաւ։ Կայսրը՝ որ կայսրան եկած էր, կը կրէր թագաւորական վիշապազօրքի համազգեստը։ Այթէլ Ֆրիտրիհ, Հայնրիհ, Ֆրիտրիհ Լէօբոլտ եւ Ալպրէխթ իշխանները, ինչպէս նաեւ Պերլինի իշխաններ, Մեծն Բրիտանիոյ Պերլինի դեսպանը՝ Լասէլ, դեսպանատան պաշտօնէութեամբ, առաջին անձնապահ վիշապազօրքերու գնդապետը, զօրավարներ եւ ծոլակալներ ամէնքը եկած էին կայսրան՝ ընդունելու համար Կալլէսի իշխանը։

Կառախումբը կայսրան մտնելու պահուն, պահակազօրաց երկրորդ գունդը բարեւի կեցած էր։ Կայսրը կ'ողջուէր չատ սրտագին կերպով Իշխանը՝ որ նմանապէս անձնապահ վիշապազօրաց գունդի համազգեստը կը կրէր։ եւ անոր հետ միասին կ'անցնէր իշխաններուն առջեւէն։ Նոյն միջոցին կը նուագուէր անգլիական ազգային երգը։ Բոլոր ներկաներուն ներկայացուելէն վերջը, իշխանը ու կայսրը եւ բոլոր հետեւորդները, չքեղ գոց կառքերու մէջ ճամբայ կ'ելլէին դէպի Պալատ։ Կայսրանէն մինչեւ Պալատ այս տեսակ առիթներու մէջ նոյն իսկ անսովոր թուով ոստիկան-զինուորներ կարգով չարուած էին։ Հեռաքրքիր բաղմութիւնը այնքան խուռներամ չէր։

Կալլէս իշխանին Պերլին հասած օրը միջադէպ մը տեղի ունեցաւ։ Զինուորական թանգարանին մօտերը, ոստիկան-զօրաց գնդապետ Քրաուզէ տկարութիւն մը զգալով ձիէն վար ինկաւ անզգայ, ու ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

ՀԱՅՆՐԻՀ ԻՇԽԱՆԻՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ ԴԷՊԻ ԱՄԵՐԻԿԱ

Նիւ-Եորքէ կը հաղորդուի թէ Հայնրիհ իշխանը՝ ըստ ամերիկեան սովորութեան պարտաւոր պիտի չըլլայ զատ զատ ամէն հանդիպողի ձեռք թռթուելու։ Իշխանը իր այցելած քաղաքներուն մէջ ժողովրդին պիտի երեւայ, բայց ընդունելութեանց յանձնախումբը այնպէս մը կարգադրած է որ, ժողովուրդը միայն Հայնրիհ իշխանին առջեւէն անցնի։ Ամէն կարգադրութիւն եղած է իշխանին նեղութիւն չպատճառելու համար եւ ընդունելութեանց յանձնախումբը կը փափաքի որ իշխանը իր Ամերիկա գտնուած միջոցին այնքան հանդարտ ըլլայ՝ որքան անհրաժեշտ է չատ ճամբորդութիւն ընողի մը։

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ԹՂԹԱԲԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՀԱՐԱՒ. ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

Բրեթորիայէն կը հեռագրուի թէ, լուրերու գրասենեակի բաղմաթիւ գործակատարներ, գիշերանց Լիտենպուրկի մօտերը գտնուող ագարակ մը մտան ուր կը յուսային գտնել երկաթուղիի գիծերը քանդող Հինտոնը, սակայն ի դերեւ ելան իրենց յոյսերը, թէեւ Հինտոնի տեղ կրցան բռնել Պէն Վիլիէօն եւ իր երկու օգնականները։

Նոյն գիշերը, Ուիլսըն գնդապետն ալ Սթրայտրմի մօտերը 20 Պօէրներ գերի կը բռնէր, որոնք ոտկայն կը յաջողէին ճողոպրիլ, երբ Ուիլսըն Ալպէրթս եւ Ռօս Պօէր հրամանատարներու առաջնորդութեան ներքեւ գտնուող Պօէրներէ յարձակում կը կրէր։ Այս բաղխումներուն մէջ Պօէրները 10 մեռեալներ կ'ունենային։ Ճակատամարտէն վերջ, Պօէրները Անգլիացիներէն բժշկական օգնութիւն կը խնդրէին։ Անգլիացիները 3 մեռեալ եւ 5 վիրաւոր ունեցած են։

Պրիս Հէմիլդըն, Պոչմանսֆոնդէյնի մէջ 12 Պօէրներ գերի բռնեց։ Նոյն օրը 12 զինեալ Պօէրներ ալ անձնատուր եղան։

=Եօհաննէսպուրկէն Քիչնէրի Լոնտոն ղրկած մէկ հեռագիրը կը հաստատէ այն լուրը, որով կ'ըսուէր թէ Պէն Վիլիէօն Պօէր զօրավարը գերի բռնուած է, եւ կը յարէ թէ այս իրողութիւնը ապահովաբար մեծ ազդեցութիւն պիտի ընէ երկաթուղիի գծին հիւսիսային կողմը գտնուող Պօէրներուն վրայ։ Լորտ Քիչնէրի հեռագիրը կը հաղորդէ նաեւ թէ հարաւային Միտրլպուրկի մէջ գերի բռնուած է նաեւ Հանս Պօթա հրամանատարը։

Օրանժի մէջ

Եօհաննէսպուրկէն կը հեռագրուի թէ, 1902ին Պօէր զօրավար Վիլոնէլ, որ պատերազմը չուսուցմ իր վերջին հասցնելու փափաքով անձնատուր եղած էր, այս օրերս Լորտ Քիչնէրէն արտօնութիւն խնդրած է անգլիացիներուն կողմը եղող Պօէր քաղաքացիներէ բաղկացած 1500 հոգիանոց գունդ մը կազմելու։ Քիչնէր Վիլոնէլի այս թոյլտուութիւնը տուած ըլլալով, այս վերջինս Օրանժի նախագահ Սթէյնի գրած է թէ, որովհետեւ անիկա կ'ուզէ յամառութեամբ պատերազմը չարունակել, այս պատճառաւ, Օրանժի մէջ քաղաքային պատերազմը պիտի սկսի։ Վիլոնէլ զօրավարը այս պահուս զրաված է 1500 հոգիէ բաղկացեալ իր գունդը կազմելու եւ կը յուսացուի թէ պիտի յաջողի իրեն համակարծիք այդքան Պօէր քաղաքացիներ գտնելու։

Բլուէմֆոնթէյնի զօրավարին տեղեկագիրը

Յունուար 26 թուականաւ Լորտ Քիչնէր Եօհաննէսպուրկէ կը հեռագրէ Բլուէմֆոնթէյնի հաղորդած տեղեկագիրը, որուն մէջ այս վերջինը կը բացատրէ թէ ինչպէս Բրլաքնէյի եւ Բոլվիլի մարդոց աջակցութեամբ, Սբիցքորի եւ Քասդրօլնէքի միջեւ, երկար յառաջխաղացումէ մը վերջ, դէպի Պլօքհաուզի գիծը, 36 Պօէրներ գերի բռնած է։

ԱՒՍՏՐԻԱ. ԵՒ ՄԱՐՕՔ

Թանճէրէն կը հեռագրուի թէ աւստրեւհունգարական զրահաւոր Բանքիր, հոն հասած է, եւ անկից ալ իր ճամբան կը շարունակէ դէպ ի Թապաթ։ Բանքիրի մէջ պատուիրակութիւն մը կայ, որ Մարոքի Էմիրին պիտի ներկայանայ։ Վերջին 60 տարիներուն մէջ, առաջին անգամն է որ աւստրեւհունգարական պատուիրակութիւն մը կը զրկուի Էմիրին։ Այս պատուիրակութեան պիտի մասնակցի նաեւ Մարոքի աւստրեւհունգարական դեսպանը։

ՍԵՐԲԻԱ

Պելիրատէն կը հեռագրուի թէ հեռագիտէ տարածուն հանդամանք ստանալու վրայ եղող կարծեաց տարբերութիւններուն հետեւանքով, նախապատրաստական ամէն միջոցներ ձեռք առնուած են։ Չգրուելիք թնա արժանի է այն պարագան որով գործօն բանակին հրամանատար զօրավար Պիչքովիչ ծերակոյտին մէջ հարցապնդում մը բրած է թէ ինչու համար երկրին զանազան մասերուն մէջ նպանակու վճարումները կանոնաւորապէս տեղի չեն ունենար։ Այս հարցապնդումը կը նկատուի նշան մը, որով զինուորական բարձրագոյն շրջանակներու մէջ տրամադրութիւն մը կը տիրէ, թոյլ չտալու համար որ բանակի պիւտճէն ա՛լ աւելի զեղչուի։

ՀԱՅՆՐԻՀ ԻՇԽԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՄԷՋ

Ընդունելութեան նախապատրաստութիւններ

Նիւ-Եորքէն կը հեռագրուի թէ, Սէն Լուի քաղաքը՝ Հայնրիհ իշխանէն այն տեղայցելելու հաւանութիւնը ստացաւ։ Շիքակոյի Գերմանացիները, իշխանին քաղաքը այցելելուն առթիւ ընդհանուր ցայգերգ մը կը ծրագրեն եւ պատերազմական ընկերութիւններն ալ զինուորական անցք մը։ Նիւ-Եորքի քաղաքագլուխը կը գուսմարէ հանդէսի մասնախումբը, որ 100 հոգիէ կը բաղկանայ, անոր վրայ 34 անդամներ եւս աւելցնելով։ Յետոյ տեղի կ'ունենայ գործադիր յանձնախումբի ընտրութիւնը։ Նիւ-Եորքի քաղաքագլուխը տաճենաքանութիւն մը ընելով ըսաւ թէ, Նիւ-Եորք նահանգի ամէն կողմերէն նամակներ կը հասնին, որոնք կը պահանջեն որ Հայնրիհ իշխանին ըլլալիք ընդունելութիւնը, մինչեւ այսօր եղած ընդունելութիւնները գերազանցէ։ Ուրեմն ինքը պէտք է որ ընդունելութեան առթիւ եղած հանդիսաւորութիւններով զոհացում տայ յայտնուած փափաքներուն։ Հայնրիհ իշխանը հաւանականաբար մարտ 6ին պիտի ժամանէ Պոսթրն։ Պաշտօնատարներու ընդունելութիւնը տեղի պիտի ունենայ Սոմբրսկի օթէլին մէջ։ Իր ժամանումի կէս օրին, իշխանը պիտի այցելէ Հոուբրդ Համալսարանը եւ պիտի նախաճաշէ ուսուցչապետներուն հետ։ Քաղաքին կողմէ, նոյն իրիկունը, մեկնելէ առաջ չքասեղան մը պիտի տրուի իշխանին։

Գերմանիոյ կայսեր նոր զբօսանաւը

Վիլհէլմ կայսեր նոր զբօսանաւը, որ այժմ Նիւ-Եորքի մէջ կը շինուի, աշխարհս ամէնէն արագ նաւերէն մէկը պիտի ըլլայ, մէկ ժամուան մէջ 29ուկէս քիլոմէթր ճամբայ կտրելով։ Այս զբօսանաւը գերմանական մարտանաւերուն մէկ մեծ մասը պիտի գերազանցէ իր արագութեամբ։

Մեծ-ճարտարարուեստականներու շքասեղանը

Նիւ-Եորքէն Պերլին կը հեռագրուի թէ, Հայնրիհ իշխանը Միացեալ Նահանգներու մեծ-ճարտարարուեստականներուն ծանօթացնելու նպատակով յանձնախումբ մը կազմուած է, որուն կ'անդամակցին առեւտրական սենեկի նախագահը Ճիսուբ, Բոքֆէլլըր, Վանտէրպիլթ, Մորկըն, Կոլտպէրկրը ինչպէս նաեւ ուրիշ 7 հոգիներ որոնք վաճառականութիւնը եւ ճարտարարուեստը կը ներկայացնեն։ Այս յանձնախումբը հայկերոյթ մը պիտի սարքէ փետրուար 26ին, որուն պիտի մասնակցին Մ. Նահանգներու վաճառականութեան եւ ճարտարարուեստի ամէնէն նշանաւոր 120ի չափ ներկայացուցիչները։ Հայնրիհ իշխանը արդէն հաւանութիւն տուած է այս շքասեղանին ներկայ գտնուելու։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍԵՐ ԾՆՆԴԵԱՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Անգլիական մամուռը կայսէսի իշխանին այցելութեան առթիւ

Թայմզ կը գրէ թէ Կալլէսի իշխանին Պերլին այցելութիւնը բնաւ քաղաքական գոյն չունի։ Տէյլի Թէլեկրաֆի Պերլինի թղթակիցը կը գրէ իր թերթին.—«Ինձ յանձնարարուած է ըսել թէ Վիլհէլմ կայսրը եւ բոլոր բարձրագոյն պետական պաշտօնատարները կատարելապէս գնահատած են Կալլէսի իշխանին այցելութեան առթիւ Էտուրդ թագաւորին ունեցած տրամադրութիւնները։ Այս պատճառով, ինչպէս իրազեկ աղբիւրէ տեղեկացած եմ, Պերլինի մէջ Ջանք կ'ընուի, Գերման ժողովրդին կէս պաշտօնապէս հասկցնելու թէ, Էտուրդ թագաւորը ինք իր կողմէն հարցնել տուած է Վիլհէլմ Կայսեր թէ արդեօք գահաժառանգ իշխանին այցելութիւնը հաճելի է իրեն, եւ այս հարցումը անոր համար, որովհետեւ Վիլհէլմ Կայսրը իր ծննդեան տարեդարձին առթիւ միայն Կալլէսի իշխանը չպիտի հրաւիրէր որ Պերլին գայ։»

Պերլինի բարձր շրջանակներուն մէջ, անկեղծ կերպով համոզում գոյացուած է թէ Կալլէսի իշխանին այցելութիւնը ա՛ոիթը պիտի տայ, որպէսզի երկու երկիրներու մամուլին միջեւ գոյութիւն ունեցող հակառակութիւնը վերջ գտնէ։

Կայսրուհիին ձեռքը

Կայսրուհին, իր ամուսնոյն ծննդեան տարեդարձին առթիւ, անոր նուիրած է իր աջ ձեռքը, մարմարէ շինուած։ Գերմանացի նշանաւոր արձանագործ Ռայն Հոլտ Պէկաս պատրաստած է կայսրուհիին աջ ձեռքը, որուն վրայ կը գտնուի նաեւ իրը զարդ, միայն ամուսնական մատանին։ Մարմարէ ձեռքը, կայսեր մատուցուած է կարմիր թաւիշէ բարձի մը վրայ։

Պ. ՐՈՔՖԷԼԼԷՐԻ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Ելմտական պաշտօնեայի մը մէկ անգաղանապահութիւնը առիթ տուաւ որ Նիւ-Եորքի թերթ մը կարենայ հրատարակել, Պ. Բոքֆէլլէրի՝ «իւղերու թագաւորին», հարստութեան ճշգրիտ ու ամբողջական հաշիւը։ Պ. Բոքֆէլլէրի հարստութիւնը ճիշդ 1,250,000,000 ֆրանք է, ինչ որ տարեկան 62,500,000 ֆրանք կը բերէ։ Ասկէ զատ ունի նաեւ 200 չոգենաւներ, 70,000 փոխադրութեան կառքեր եւ 3500 հատ երկաթուղիի վագոններ։ Իր հրամաններուն տակ 27,500 մարդիկ ունի Պ. Բոքֆէլլէր, եւ, 25 հազարէն 25 միլիոն ֆրանք հարստութիւն ունեցող 300,000 մարդոց հաշիւները կը քննէ։ Ամերիկեան երկաթուղիի ընկերութեանց ամէնէն մեծին տէրն է եւ շահ ունի միւսներուն մէջ։ Երեք հարիւր հազար քիլոմէթր երկաթուղիներ ամբողջութեամբ ալ իւղի խողովակ ունի . . . Առ այժմ այսչափ . . .։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՕՆ. — Մանասթիրի նահանգին քաղաքային քննիչ անուանուեցաւ Բրէվէզայի նախորդ մութասարրիֆ Հասան Ռէֆիք էֆ։ Էվգաֆի նախարարութեան խորհուրդին անդամ կարգուեցաւ Ալի Ռիզա էֆ։

Մուտանիա գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Մէվլէվէի (Արշիպեղագոս) գայմագամ Մէհմէտ Պէհչատին պէյ, որուն յաջորդեց Մուտանիոյ գայմագամ Նուրի պէյ։ Հիւսնիմանսուրի (Մամուրէթիւլ-Ազիզ) գայմագամ անուանուեցաւ Պէհչէնէի գայմագամ Խալիտ Խիւսրէվ էֆ., որուն յաջորդեց Հիւսնիմանսուրի գայմագամ Մէհմէտ Ռէֆիզ պէյ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԸ 50% ԶԵՂՋՈՒԱԾ

«Տրուած որոշման մը համաձայն, ներկայ տարւոյս մէջ կալուածական տուրքէ պարտք ունեցողները եթէ մինչեւ այս տարւոյ վերջը, որուն հաշիւ մէկ ու կէս ամիս կայ, Ելմտական դանձուն վճարելու ըլլան, իրենց պարտուց կէսը կանխիկ եւ մնացեալը, որու անուամբ կ'ուզէ ըլլայ, սերկիով եւ սուրհերով պիտի վճարեն։ Ուստի ներկայ տարւոյ վերջանալէն առաջ կալուածատէրաք պէտք է փութան օգտուիլ, այս թոյլտուութենէն այլեւս ըստ որում ելմտական յաջորդ տարին սկսելէն վերջ, պիտի չկրնան օգտուիլ։»

ԶԷԹ.—Միթիլիյէ հասած քառասուն տակառ ձէթը յետ քննութեան ուտուելու անյարմար դատուելուն՝ որոշուեցաւ Էվգաֆի Նախարարութեան միջոցաւ բաշխել կրօնական հաստատութեանց՝ կանթեղներու գործածութեան համար։

—Նոյնպէս Բարմայէ հասած քսան տակառ ձէթը յետ քննութեան՝ օճառագինութեան յարմար դատուելուն՝ որոշուեցաւ մայրաքաղաքիս մէջ անոր վաճառումը արգիլել եւ ետ դրկել։

ԶՐԱՆՑՔ.—Մէնտէրիս գետին յորդումներէն յառաջ եկած վնասներուն առաջքը առնելու համար, որոշուեցաւ այդ գետէն ջրանցք մը բանալ, որուն յատակագիծը եւ ծրագիրը Իզմիրի կուսակալութիւնը յղած է ներքին գործոց նախարարութեան։

ԿԵՂԾ ԲԺԻՇԿՆԵՐ.—Աբոսթոլ Էֆոտիմիատի անուն ինքնակոչ ականաբոյժ մը, որ ուրիշին վկայականով Ուշագի մէջ ակնաբուժութիւն կ'ընէր, ձերբակալուելով եօթը տարուան բանտարկութեան դատապարտուեր է։ Կեղծ ակնաբոյժը վեց ամսուան չափ բանտարկուելէն վերջ՝ ուրիշ ամիս առաջ վերստին Ուշագ գալով տեղական իշխանութեանց աչքին առջեւ իսկ սկսած է իր նախկին արհեստը ի գործ դնել, այս անգամ դեղավաճառութիւնն ալ աւելցնելով վրան, կ'ըսէ Իզմիրի Արմոնիա թերթը։

ԷՆԿԻՒՐԻՒ նորընտիր կուսակալ ճէվատ պէյ իրեն տեղ Երուսաղէմի կառավարչի փոխանորդ կարգած է գաւառին զինուորական հրամանատար Ըզթաթ փաշան։ Ճէվատ պէյ մէկ քանի օրէն կը մեկնի Երուսաղէմէն։

ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՀՄԷՏԻ քաղաքային ա-նասնաբուժական վարժարանին մէջ ամէն օր մինչեւ ժամը տասը ամէն տեսակ հիւանդ կենդանիներու քննութիւն պիտի ըլլայ, հարկ եղած դեղերն ալ միասին տրուելով։

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Ցոյն թերթերը կը գրեն թէ Մետրոպոլիտներու ժողովին եօթը անդամներուն պաշտօնավարութեան պայմանաժամը լրացած ըլլալով՝ անոնց տեղ նոր անդամներ պիտի նշանակուին։

—Վաղը յունաց Տ. Յովակիմ պատրիարքին ծննդեան տարեդարձը ըլլալով Ն. Սրբազնութիւնը այս առիթիւ պաշտօնական ընդունելութիւն մը պիտի կատարէ։ Տ. Յովակիմ պատրիարք 1834ին ծնած ըլլալով՝ այժմ 67 տարեկան է։

—Ֆէնէրի պատրիարքարանի Խան ժողովը իր երեկի նստին մէջ մեծամասնութեամբ որոշեց վաւերական ճանչնալ հանգուցեալ մեծահարուստ Խրիսթաքի էֆ.ի կտակագիրը։ Ցայտնի է թէ Խրիսթաքի էֆ., որ Բարիզի մէջ մեռած է, կտակաւ քսան եւ վեց հազար ոսկի թողած է Թուրքիոյ մէջ գտնուած յունական բարեգործական հաստատութեանց։

ԱՐՄՏԵԱՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ. — Արմտեաց վրայ երէկ չատ գործ չեղաւ։ Հրապարակին այս տկարութեան պատճառ կը նկատուի հացի գինին դեռ վերջնական որոշում մը չստանալը։ Երէկ հասած քսանչորս վագոն՝ այսինքն տասերկու հազար քիլէ ցորենը եւս՝ որ վաճառականներու կողմէ չատ մեծ ընդունելութիւն մը չգտաւ, ըստ որում այս վերջինները կը կասկածէին թէ գիները պիտի իջնան, հրապարակին վրայ բաւական ազդեցութիւն ըրած է։ Ասոր հետ մէկտեղ վաճառողները գիները կրցած են բռնել։ Գիները հետեւեալներն են։ Էնկիւրի Ա. տեսակ կակուղ 9-9 1/4։, Էսկիշէհիր՝ 9,5, Գոնեա 9 1/4-9 1/2 Անատոլուի Բ. տեսակ ընդհանրապէս 9 3/4-10, խառն՝ 10 3/4 11 1/4, խառն ստորին տեսակ՝ 11 1/2-12 ղրշ։ Զոր ցորենի ընտիր տեսակը կ'արժէ օրուան 32-35 ֆրշ., իսկ միջակը՝ 30-31 ֆրշ։ Զոր ցորենի տեսակին համար խնդրանք կայ թէ Օսմ. Նահանգներու զանազան կողմերէն եւ թէ յունական երկիրներէն։

ԺԱՆՏԱԽՏ.—Ամսոյս 27ին Թանթահի մէջ ժանտախտի երկու մահ պատահած է։

ԸՆԿԵՑԻԿ ՄԱՆՈՒԿ. — Երկու անծանօթներ նորածին աղջիկ մը թողած են անցեալ գիշեր ատաղձագործ Եանի Վէնթուրայի տան դրան առջեւ։ Մանկան զգեստներուն մէջէն ելած թուղթ մը կը խնդրէր որ զայն իրը հոգեզաւակ ընդունուի։ Ենիեանի Վէնթուրա արդէն անզաւակ ըլլալուն իսկոյն ընկեցիկը իրեն որդեգրած է։

ԽՌՈՎԱՐԱՐՆԵՐ. — Պոլսոյ Եղեռնագատ ատեանը հետեւեալ ձերբակալման հրամանագիրը հանած է —«Իր քանի մը խռովարարական նպատակներուն համար ասկէ առաջ Ատանա աքսորուած Ալլոնիացի Իսմայիլ, որ Ցունաստան խոյս տուած էր, ցարդ ձերբակալուած չըլլալուն Եղեռնագատ Ատենին կողմէ վերստին իրեն տասը օր պայմանաժամ չնորհուած է։ Եթէ յիշեալը դարձեալ չներկայանայ՝ իրը օրինաց անհնազանդ նկատուելով՝ ի բացակայութեան պիտի դատուի, քաղաքային իրաւունքներէ պիտի զրկուի, իր կալուածները արգելքի տակ պիտի առնուին եւ ինք ո՛եւ է կերպով բողոքելու իրաւունք պիտի չունենայ։ Ըստ տրամադրութեան Պատժական օրինաց 371 եւ 372 յօդուածներու, այս որոշմանագիրը հրատարակուեցաւ, հաղորդուելով նաեւ ընդհ. դատախազութեան»։

ՔԱՐԱՔԷՕՅԻ ԿԱՄՈՒՐՋԸ. — Օրուան խնդիր դարձած է այժմ Քարաքէօյի նոր կամուրջին շինութիւնը։ Ծովային Նախարարութեան խորհուրդը որոշած է նոր կամուրջը կառուցանել՝ ասկէ առաջ այդ նպատակաւ գերման ճարտարագէտ Տուլթիկէրի ներկայացուցած յատակագիծին համեմատ՝ դոյն ինչ փոփոխութիւններ մացնելով անոր մէջ։ Այս կամուրջը վերստին տուպաներու վրայ պիտի հաստատուի, որովհետեւ կամուրջին տեղը ծովը 23 ՀԸ-կաչափ խորութիւն ունենալուն՝ անկարելի է ուրիշ ձեւով շինել։ Նոյն իսկ եթէ մինչեւ այս խորութեան կարելի ըլլայ հաստատուն ոտքեր շինել, անկէ անդին

ծովուն յատակը գտնուած ցեխի խաւը տասը գրկաչափէն աւելի է, որով հիմ դնել անկարելի է։ Ծովային խորհուրդը որոշած է նոր կամուրջի շինութիւնը նուազուրդի դնել, յանձնառուին թողլով նաեւ հին կամուրջին բոլոր երկաթեղէնները եւ կազմածները։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Անցեալ շաբաթ գիշեր ժամը հինգին միջոցները Պուրտուրի եւ Սբարթայի մէջ չորս երկվայրկեան տեւողութեամբ երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեր է թէեւ, բայց ո՛եւ է վնաս չէ պատճառեր։

Նոյնպէս ամսոյս 10ի գիշերը երկրաշարժի երեք զօրաւոր, իսկ հետեւեալ օրը մէկ ցնցում զգացուեր են դարձեալ միեւնոյն տեղերը։

Նոյն օրը նաեւ Ստորին Տէպրէի գաւառակին մէջ զօրաւոր եւ թեթեւ երեք ցնցումներ, իսկ Վերին Տէպրէի մէջ հինգ ցնցումներ զգացուած են։ Ցնցումները երկու անգամ կրկնուած են նաեւ նոյն տեղը ամսոյս 13ին։

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ բժշկապետ կարգուած է Տքթ. Նազիֆ փաշա։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան Վ.օրուռ. պահականաւը, որ այժմ Իզմիր կը գըտնուի, յառաջիկայ չորեքշաբթի օր մայրաքաղաքս պիտի հասնի։

ԱՇՆՈՐՈԶԻ մէջ վերջերս այրող Ա.ի Բաւլի վանքին փլատակներուն տակէն 7 դիակներ հանուած են։ Ուրիշ 20 անձեր ալ հրդեհին հետեւանօք ծանր վէրքեր ստացած են։ Պատահած վնասներուն գումարը երեք միլիոն ֆրանքի կը հասնի եղեր։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ խմբակ մը շահաւոր պայմաններով հանրային շինութեանց վերաբերեալ ձեռնարկներու մասին արտօնութիւններ խնդրած է Կայսրկառավարութենէն։

ՍԿԻՒՏԱՐ-ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ ջուրի ընկերութիւնը օտար դրամատէրներու խմբակի մը հետ բանակցութեանց սկսեր է իր գործառնութիւնները անոր փոխանցելու համար։

ԱՒՍՏՐԵՒՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ դեսպան Պառոն տը Գալիչէ, յառաջիկայ շաբթու մայրաքաղաքս կը սպասուի։

ՀԵԼԼԷՆ դեսպան իշխան Մաւրոկորտաթոյի բացակայութիւնը երկու ամսէն աւելի պիտի տեւէ, կ'ըսէ Մոնիթքոր։ Դեսպանին բացակայութեան միջոցին, դեսպանատան գործերը պիտի վարէ Պ. Ռանկապէ Պերլինի հեղինէն դեսպան։ Պ. Ռանկապէ արդէն Աթէնքէն այս մասին հրահանգ ընդունած ըլլալով այսօր կը մեկնի Պերլինէն։

Մաւրոկորտաթօ իշխանուհին երէկ մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս իր տագր յուղարկաւորութեան ներկայ գտնուելու համար, որ կը կատարուի Աթէնքի մէջ։

ԹՈՒՐԲԻՒ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ.— Թուրքեւանգլիական առեւտրական նոր պայմանագիր մը կնքելու համար մօտերս բանակցութեանց պիտի սկսուի։ Հաշուակալութեան ատենի նախագահ Հասան Ցէհմի փաշա, արտաքին թղթակցութեանց տնօրէն Նուրի պէյ, Պետ. Խորհրդոյ անդամ Գարաթէոտորի փաշա, Երկրագործական նախարար Սէլիմ Մէլհամէ փաշա Օսմանեան պատուիրակ նշանակուած են։ Իսկ Անգլ. պատուիրակներն են Անգլ. դեսպանատան խորհրդական Պ. Պէնսըն եւ առեւտրական կցորդ Պ. Վիքլ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Օսմ. Նորընտիր Քոմիսէր Ցէէրրուխ պէյ նախորդ օր տեսակցութիւն մը ունեցաւ ներքին գործոց նախարարին հետ։

ԿԱՐՆՈՅ Կուսակալը ներքին գործոց նախարարութենէն արտօնութիւն խնդրած է սահմանագլխին մօտ գտնուած Քաթէք անուն տեղին եւ Էրզրումի միջեւ թղթատարական երթեւեկ մը հաստատելու, Էրզրումի եւ Կարսի միջեւ թղթատարական փոխադրութիւնները դիւրացնելու համար։

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵՆԻ դէնը կ'սկսի նորէն խնալ։

ԿԵՂԾ ԴՐՈՇՄԱԹԹԵՐՈՒ խնդիրը, որ Պուլկարիոյ մէջ երեւան ելաւ, հետզհետէ նորանոր ձերբակալութեանց պատճառ կ'ըլլայ։ Սոֆիայի ոստիկանութիւնը վերջերս ձերբակալեց նախկին երեւելի Պ. Պոպոֆանոֆը։ Կեղծ դրոշմաթուղթապող մեքենան գտնուեցաւ։ Զեղծումը գործողները մեքենան ապա ծախեր են Քարաճաֆ տան՝ որ ինքն ալ իր կարգին կ'ուզէր ձեռքէն հանել մեքենան։ Կը հաւաստուի թէ Պուլկար կառավարութիւնը մտադիր է պետական դրոշմաթուղթերու ձեւը փոխել։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ՀԱՒԱՔԱԾՈՆ.—Պարսկական նորընտիր դեսպան Միրզա Բիզա Տանիլ Խան իր ճոխ հաւաքածոն գեղակերտ ցուցափեղկերու մէջ ցուցադրած է պարսկական դեսպանատան մէջ։ Դեսպանը վերջերս յայտնած է ձեռք բերել գեղարուեստական խիստ թանկագին առարկայ մը, որ է գրելու յատուկ առարկաներ դնելու տուփ մը։ Այս տուփին վրայի նկարները կը պատկերացնեն Պարսիկներու հարսանեաց սովորութիւնները։ Կափարիչին վրայ նկարուած է կանանց յարկարաժինը, ուր հարսնցուն հագուեցնելու եւ զարդարելու զբաղած են իր հարսնքոյրերը։ Կայ նաեւ այրերու յարկաբաժինը, ուր 15ի չափ այրեր նստած ճարկի է կը ծխեն։ Պատկերին երկու քովը ուրիշ երկու նկարներ կան. առաջինը կը ներկայացնէ հարսանեկան թափորը որուն առջեւէն կ'երթան երգիչներ եւ պարուհիներ։ Երկրորդը կը ներկայացնէ հարսնցուն ձի հեծած եւ իր պատուոյ օրիորդներէն շրջապատուած։ Նոր փեսան իր ազգականներով շրջապատուած հարսին դիմացը կ'ելլէ նոյնպէս հեծեալ։ Կափարիչին ներսի կողմի պատկերը կը ներկայացնէ հարսանեկան սենեակը, ուր կ'առաջնորդուի հարսը։ Ցարակից սենեակի մը մէջ կան նուագածուներ։ Այս գեղեցիկ պատկերները որոնց տակ ստորագրութիւն չկայ, նկարուեր են Պարսկաստանի իշխող արդի գերդաստանին երկրորդ թագաւոր Ֆէթհ Ալի Շահին հրամանով 1221ին։ Ուրիշ բազմաթիւ գեղարուեստական առարկաներ ալ ունի դեսպան իշխան Բիզա խան։

ՀՐԷՇՈՒՀԻ.— Թաքսիմի շրջակաները բնակող Ֆաթմա անուն կին մը՝ իր սպասուհի տան մը մէջ ծառայած միջոցին, մայր ըլլալու վիճակը կը ստանայ։ Ֆաթմա՝ իր ընթացքին յարուցանելիք գայթակղութենէն ազատելու համար՝ առանց սպասելու իր զաւկին ծննդեան բնական շրջանին, կ'որոշէ ինքզինքը աղատել։ Նորածինը թիթեղեայ ամանի մը մէջ դնելով երէկ առտու պատուհանէն վար նետած միջոցին՝ ոստիկանութեան պաշտօնեաները եղելութեան վերահասու կ'ըլլան եւ մանկիկը կը փոխադրեն Կալաթա-Սէրայ։ Այս մասին Բերայի ոստիկանութիւնը քննութիւն մը բացած է։

ԱՆԶՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ. — Սամաթիայի կոչկակար Գարբրիէլի կինը՝ Ս. զաւնի, փորձեց ինքզինքը սպաննել՝ տան ջրհորը նետուելով։ Անմիջական օգնութիւնք կրցան Աղաւնին ազատել, որ մէկ քանի թեթեւ վէրքեր միայն ստացած էր։ Աղաւնիի այս յուսահատական արարքին պատճառն է իր էրիկը, որ առաւօտուն սատակապէս ծեծած էր կինը։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՀԻՒՊԱՏՈՍՆԵՐ.—Էրզրումի ռուսական ընդհ. հիւպատոսութեան թարգման իշխան Շոքոլոթի Պայազիտի ռուսական դեր-հիւպատոսութեան քարտուղար Պ Շիրքով նոյն պաշտօնով Էրզրում փոխադրուած է։

—Բեզերպուրկի արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնեաներէն Պ. Տիմիթրով մայրաքաղաքիս ռուսական ընդհ. հիւպատոսութեան Բ. թարգման նշանակուած է։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ նախորդ կուսակալ Հաճի Հասան Բէֆիզ փաշայի վրայ, որ ժամանակ մը ի վեր հիւանդ է, երէկ բժշկական խորհրդակցութիւն մը կատարուեցաւ։ Տքդ. Խորասանճեան, Արիֆ փաշա եւ Տքդ. Նոլիսի եւ Սիւլէյման Նումանի պէյերու կողմէ։ Բէֆիզ փաշայի վիճակը մտահոգութիւն պատճառելիք ո՛եւ է հանգամանք չունի եւ հեռզհետէ բարելաւելու վիճակին մէջ է։

ԵԹԷ ԿԸ ՓԱՓԱՒՐԻՒ 90 % չահով գոհարեղէններ գտնել եւ ծախել, դիմեցէք Կ. Պոլիս, Ոսկերիչներու Շուկան, 13 թիւ Ալիքսան Պարտիզպանեանի գոհարեղէններու եւ արծաթեղէններու վաճառատուն, որ եւրոպական ճաշակով պատրաստ ապրանքներ ունի եւ յանձնարարութիւններն ալ կը կատարէ լաւագոյն կերպով եւ ճշդապահութեամբ։ Իր ածան գիները անմրցելի են եւ ոսկին ու գոհարները առաջին տեսակէ։ Ցանախորդները իրենց գնած ապրանքներուն վրայ հարիւրին 10 զեղչ ընելով, կրնան եւս տալ, փոխարէնը գրամ ստանալով։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ատանայի մեր թղթակիցը կը գրէ մեզ թէ նախորդ տարի, հարսնիքներու թիւը շատ քիչ եղաւ, բաղդատմամբ աւելի առաջի տարիներուն։

Կաղանդի առթիւ, Տեղապահը, յանձնախումբ մը կազմելով, դրամ, կտաւ եղէն եւ կօշիկ բաշխեր է շատ մը խեղճ ազգաւոր ներու եւ անգործ մնացած հայ բանուորներու։

×

Գարթալէն նամակագիր մը հետեւեալ տխուր լուրը կ'ուղարկէ մեզ.—«Տեղւոյս թաղականները իրարու հետ անհաշտ, երեսի վրայ թողած են դպրոցին ու եկեղեցիին գործերը։ Ժողովուրդը զրուած է անոնց ընթացքէն եւ հաշտ աչքով չի նայիր թաղականութեան։ Եկեղեցւոյ կալուածները հետզհետէ ծախուելու վրայ են, թնհասոյներու նուազութեան պատճառաւ։ Դպրոցը յետագէմ վիճակի մը մատնուած է։ Անչուշտ Ուսումնական Խորհուրդը մեզմէ շատ աւելի լաւ գիտէ թէ ինչ ծանր պատասխանատուութիւններ կը ծագին, այսպէս մատղաշ տղաքը անկարող թաղականներու եւ ապիկար վարժապետի մը ձեռքը ձգելով։»

Գարթալի վարժարանը առաջին անգամ չէ որ այս վիճակին կը մատնուի։ Բաւական ամիսներ առաջ, նմանօրինակ խնդիր մը ալ հրապարակուեցաւ, եւ վարչութիւնը մէկ կողմէն, Ուսումնական Խորհուրդը միւս կողմէն, յաջորդաբար ներկայացուցիչներ, պատուիրակներ, քննիչներ եւ դեռ չենք գիտեր ինչե՞ր զրկեցին Գարթալ, տեղւոյն վրայ քննութիւն կատարելու համար։ Իբր արդիւնք այդ քննութեանց, ան ատեն կազմուեցաւ նոր Թաղ. Խորհուրդ մը, որուն համար բսին թէ բացարձակապէս անկարող է դպրոցին ու եկեղեցւոյն բարիք ընելու։ Այսօր, Գարթալէն գրուած վերոյիշեալ նամակէն կ'երեւայ թէ ժամանակին զուր տեղը չէր ըսուած այդ խօսքը։ Կարեւորը հոն է որ, այդ թաղականները ո՛չ թէ միայն օգուտ մը չեն ունենար դպրոցին ու եկեղեցւոյն, այլ յոռի մատակարարութեան մը պատճառաւ կը վնասեն ալ անոնց։ Կը յուսանք որ ձեռնհաս մարմինները այս մասին կարեւորը կը տնօրինեն, նկատի առնելով սա կէտը թէ իրենց ընելիք կարգադրութենէն կախուած է բազմաթիւ մատաղ տղոց ապագան։

×

Բազմաթիւ ցաւակցական գիրեր կը հասնին Ս. Պատրիարքին, այն դժբաղդութեան համար որուն ենթարկուեցաւ իր մօրը մահուամբ։ Սկսեալ Մեծ-Եպարքոսէն, պետական պաշտօնատարներ եւ ուրիշ աստիճանաւորներ ալ ցաւակցական գիրեր զրկած են Ն. Սրբազնութեան։ Դաւառներէն ալ, առաջնորդական պաշտօնի վրայ գտնուող եկեղեցականներէ եւ վարչական ժողովներու անդամներէ ցաւակցական հեռագիրներ կը հասնին։

×

Գոյունեան Գերապայծառ, որուն Հռոմէն Պոլիս գալու մտադրութիւնը ծանուցած էինք, արդէն իսկ մայրաքաղաքս հասած է։ Ինչպէս կը յիշուի, Գոյունեան գերապայծառ Պոլիս կու գայ Հայ-Հռոմէականաց պատրիարքարանին երմտական կացութեան առթիւ հարկ եղած կարգադրութիւնները ընելու համար։

×

Ս. Պատրիարքին Տիրամօրը՝ հանգուցեալ Տիկին Եղիսաբէթ Օրմանեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն ալ եղած են Հիւանդանոցին.

Ամեն. Ս.Պատրիարքը 324 զրշ., Տէր եւ Տիկին Միհրան էֆ. Տէր Ներսէսեան 216, Գառնիկ էֆ. Կիւլպէնկեան 216, Գրիգոր էֆ. Գարակէօզեան 216, Տիգրան էֆ. Թոգատեան 216, Վահան եւ Երուանդ էֆ.ք Էսաեան 216, Միհրան էֆ. Կեսարեան եւ եղբարք 216, Տէր եւ Տիկին Տիգրան էֆ. Տէր Ներսէսեան 120, Այրի Տիկին Թագուհի Տ. Ներսէսեան 108, Տէր եւ Տիկին Միհրան էֆ. Զօպանեան 108, Տոքթ. Վահրամ էֆ. Թորգոմեան 108, Ցարութիւն էֆ. Ասլանեան 108, Եղիա էֆ. Շահպազ 108, Ցակոբ էֆ. Էսաեան 108, Տիգրան էֆ. Բարաղամեան 108, Միհրան էֆ. Մուրատեան 108, Ղազարոս էֆ. Ճէնագեան 108, Կարապետ էֆ. Գարամաճեան 108։

ՆԱՄԱԿ ԱՄԱՍԻԱՅԷՆ

(Մեր թղթակցէն)

Բարերարդ զուգադիպութիւններով այս տարի կրթական նոր արթնութիւն մը ցոյց կը տրուի առ հասարակ։ Լսարանի բացումէն ու մանկապարտէզի հաստատութենէն վերջ կ'արձանագրենք վարժապետական ժողովի կազմութիւնը՝ որ նպատակ ունի բոլոր ազգային դպրոցներու ուսուցիչները ամիսը անգամ մը մէկտեղ հաւաքելով կրթական նիւթերու վրայ խորհրդակցիլ։ Վարչական բոլոր ժողովները այս տարի փափաք կը ցուցնեն բարւոք շրջան մը անցընելու եւ թեմական բոլոր գործերուն բարւոք ուղղութիւն մը տալու համար։

Նոր տարւոյ օրը, քաղաքս հանդէսներով զբաղեցաւ յաջորդ տարի։ Ս. Ներսէսեան դպրոցը պզտիկ հանդէս մը սարքած էր, ուրիշ վերջ կաղանդուեցան բոլոր աշակերտները նարինջներով. ու գովելի մտածումով մը, բարձրագոյն կարգին, ծանօթ անձնաւորութիւն մը Եէտի Գուլէի Աղդ. Հիւանդանոցի օրացոյցներէն մէյմէկ օրինակ նուիրեց։ Անկէ վերջ տեղի ունեցաւ Իբրանոսեան առեւտրական վարժարանին հանդէսը, որուն միակ նպատակը եղած էր նոր տարիին շուրջ դարձող արտասանութիւններով, բարոյալից ուղերձներով ու երգերով՝ այն օրուան տօնին իմաստը շեշտելու։ Վերջը դպրոցին վարչութիւնը պատկերներ ու նարինջներ տուաւ աշակերտներուն ու Իբր. վարժարանի աշակերտուհիներուն, որոնք նմանապէս մասնակցած էին հանդէսին, արտասանութիւններով ու երգերով։ Մանկապարտէզն ալ իր սկզբնաւորութեան մէջ ցոյց տուաւ անակնկալ յաջողութիւն մը, մանկական հանդէսին մէջ, որուն խուռն բազմութիւն մը հանդիսատես կ'ըլլար։ Ժողովուրդը գոհ մեկնեցաւ։ Թեմին վրայ դրուած էր նոր տարիի ծառը զարդարուած պատկերներով ու շաքարեղէններով։ Հանդէսը բարերար ազդեցութիւն մը գործեց հասարակութեան վրայ, այնպէս որ ուրիշ մանկապարտէզ մը ալ բանալու խորհուրդը անցաւ շատերուն մտքէն, որպէս զի աւելի մեծ թուով մանուկներ օգտուին Ֆրէօպէլի դրութեան առաւելութիւններէն։

Նոյն օրը երեկոյին Մարզուանու գոլէճի ուսողութեան եւ ատեղագիտութեան ուսուցիչ յարգելի Բրոֆ. Առաքել էֆ. Սիվասլեան, ժամ մը ամբողջ խօսեցաւ «արեւին ջերմութեան» վրայ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՑՍՕՐՈՒԱՆ

ՀՌՈՄ, 29 յունուար.—Լրագիրները կ'ըսեն թէ Իտալիոյ նախարարաց Խորհուրդը որոշեր է երեսփոխան Պ. Ծաբբորը իտալական պատուիրակ կարգել Եգիպտոսի հանրային պարտքի մնուկին մօտ։

ՊՐԻՒՍԷԼ.—Պ. Պալֆուրի կողմէ Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ եղած յայտարարութեան մը հակառակ, Բրդի Պլէօ կը ծանուցանէ թէ Պոէր պատուիրակները ոչ օգի պաշտօն յանձնած են՝ հաշտութեան համար առաջարկութիւններ ընելու։ Կարելի է որ, կը յարէ նոյն թերթը Հոլանտական կառավարութիւնը իր կողմէն այդ տեսակ առաջարկութիւն մը ըրած ըլլայ։

ՊԵՐԼԻՆ. — Գերմանիոյ երմտացոյցի յանձնաժողովին մէջ Պ. Միւլլէր հարցապնդում ըրաւ Ֆորվէյց լրագրին մէջ հրատարակուած յօդուածի մը համար որ ծովային նախարար Թիրբից դեր-ծովակալին մէկ հրամանագիրը կը պարունակէր նաւատորմին վրայ նոր յաւելում մը ընելու մասին։ Դեր-ծովակալ Թիրբից յայտարարեց թէ իր հրամանագիրը նոր բան մը չի պարունակեր եւ թէ միայն հետեւանք է ծովային նախարարութեան ընթացքին, նաւատորմի օրէնքին հանդէպ։

ԲԷՇԹԱ.— Հունգարիոյ Երեսփ. Ժողովը վիճաբանեցաւ երմտացոյցին վրայ։ Նիստը շատ աղմկալից եղաւ։ Քանի մը ատենաբաններ բուռն յարձակում մը ըրին հանրավարական Վացոնիի դէմ՝ Խորհրդարանին չէնքին առջեւ եղած ցոյցերուն ատեն ունեցած ընթացքին համար։ Մեղադրեցին զայն թէ նոյն միջոցին պահուրտած էր։ Վացոնի խստիւ մերժեց այդ ամբաստանութիւնները՝ իբրեւ զրպարտութիւն նկատելով եւ ի կարգ հրաւիրուեցաւ։ Աղմուկը շատցած ըլլալով ատենապետը ստիպուեցաւ ընդհատել ժողովին նիստը։ Երբ վերսկսաւ աղմուկները նորէն շարունակուեցան, որով նիստը դադրեցաւ։

ԲԱՐԻԶ.—Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովը վիճաբանեցաւ առաջարկութեան մը վրայ՝ հանքերու մէջ օրական աշխատութեան ժամերը սահմանափակելու համար։ 196ի դէմ 369 ձայնով մերժուեցաւ օրական ութ ժամ աշխատելու առաջարկութիւնը։ Տեղեկաբեր Պ. Պարրօ առաջարկեց սկիզբները 9 ժամ, երկու տարի ետքը 8 ուկէս եւ երկու տարի ետքն ալ 8։ Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Պ. Պոտէն ընդունեց այդ թիւերը։ Վիճաբանութեան շարունակութիւնը չորեքշաբթի օրուան յետաձգուեցաւ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիոյ Երեսփ. ժողովը ընդունեց գահաճառին ուղերձին ծրագիրը։

ԲԱՐԻԶ, 29 Յունուար. — Ֆրանսայի ծովային նախարարութեան հրամանով Լամլինը գնդապետը հրամանատար կարգուեցաւ Վսքուրի (կ. Պոլսոյ Ֆրանսական դեսպանատան պահականաւը) փոխանակ հաղարապետ Կէբրաթի։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիոյ երմտական նախարարին հաստատումիտ ընթացքը, որուն ոյժ կու տայ ամբողջ դասիքը, սա արդիւնքը ունեցաւ որ Սպանիոյ Պանքային կողմէ շրջաբերութեան հանուելիք պանքտոմներու պայմաններուն վերաբերեալ կառավարական ծրագիրները քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը, միաձայնութեամբ նպաստաւոր որոշում տուաւ կառավարական ծրագրին։ հետեւաբար այդ պատճառով նախարարական տագնապէ չի վախցուիր։

ԲԷՐԻՆ.—Զինու կայսրը եւ խնամակալուհին հանդիսաւորապէս ընդունեցին Բէքինի դեսպանական մարմինը։ Կայսրը ու խնամակալուհին ուրախութիւն յայտնեցին՝ բարւոք յարաբերութեանց վերահաստատման համար։

ԼԱ ՀԷ.—Հոլանտայի Երեսփ. Ժողովին մէջ հարցում եղաւ Անգլիոյ եղած զեկոյցին համար։ Նախարարապետ Պ. Քուբբր պատասխանելով հաստատեց զեկոյցին զրկուած ըլլալը, բայց ըսաւ թէ հիմա չի կրնար որ եւ է բացատրութիւն տալ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիոյ նախարարները անպաշտօն կերպով գումարուեցան արտաքին գործոց պաշտօնարանին մէջ։

—կազէք կ'ըսէ թէ Հոլանտա, իր զեկոյցին մէջ կ'առաջարկէ իր միջնորդութիւնը՝ դիւրացնելու համար մերձեցում մը Պոէր պատերազմիկներուն եւ Անգլիացիներուն միջեւ։

ԴԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 29 Յունվ.—«Էքս տը Բաուի» կը ծանուցանէ թէ Հանրապետութեան նախագահին Ռուսիա ուղեւորութիւնը յունիսին որոշուած է, եւ թէ ատկէ առաջ նաւահանդէս մը տեղի պիտի ունենայ Ֆրանսական, ռուսական եւ իտալական մարտանաւերու կողմէ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Հոլանտայի հաշտութեան առաջարկին վրայ Պ. Պալֆուրի յայտարարութիւնը բացորոշ չէ։ «Տէյլի Մէյլ» կ'ըսէ թէ խնդիրը ծանուցուած է Լորտ Քիչէնէրի։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 16 Յուն.		
Օսմ.Քոն. Սէռի Դ. Օ.Ո.	27	39 1/2
Ամէնէն բարձր գին »	28	—
» վար գին »	27	37 1/2
Ալիվրե »	—	—
Բուսմէլի երկաթղ. ֆր.	110	62 1/2
Ամէնէն բարձր գին »	110	75 —
» վար գին »	109	75 —
Թրանսվալ »	120	—
Ամէնէն բարձր գին »	120	— —
—		
8 օրուան ֆոնտիտ	210	— —
8 » Երկաթուղի	2	— —
ԲԱՅՈՒՄ, 17 Յունվ.		
Օսմ.Քոն.Սէռի Դ, Օ.Ո.	27	30 1/2
» » ժամ 5ին «	27	30 1/2
Բուսմ. երկաթուղի ֆր.	111	50 —
» » ժամ 5ին »	111	12 1/2
—		
Թոպպագ Թիւրք Ռէժի	13	75 —
Սիկարէթ, Սէռի A	0	04 —
» » B	0	54 —
Պանգ տը Մէթելին	8	30 —
Ակսիոն տէ Թրամուէյ	5	60 —

Ժուխսանս	1	40 --
Սօսիէթէ տ'Ասիւրանս	3	55 —
Գրէտի ժէնէրալ	0	10 --
Սօս. Օթ. տը Ֆիլ է տթ.Ֆ	1	40 —
Ագոթսն Գոմմէրսիալ	0	9 —
Թոպպագ Գորբորէշն	0	4 —
Անթրբրբրիզ ժէնէրալ	0	2 —
5% Հելլէնիք 1888	197	— —
Պանգ Նասիոն. Յուն.	403	— —
Լոբիիւմ	53	— —
Թրանսվալ	121	— —
Պոլսոյ Քարափի Ընկ.	476	— —
Տէրքօզի ջրի Ընկ.	248	— —
Թրամվէյի Ընկ.	483	- —
Ֆրէտի Ֆոնսիէ Լիժիը.	265	50 .
Անատոլու Երկաթ.	10	20 —
—		
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ		
Լոնտոն 3 ամիս	109	17 1/2
» » » չէք	110	— 3/8
Բարիզ » »	22	85 —
» » » չէք	22	75 —
Պերլին անտոկաս չէք	18	47 —
Գուրոն Աւստրիական	21	65 —
—		

ԴՐԱՄՆ. ԸՆԹԱՑՔԸ		
Անգլ. Ոսկի	110	08 —
20 ֆրանգնոց	87	34 —
20 մարքնոց	107	25 —
Բոլ Իմպերիալ	90	20 —
Ֆրիմից	51	08 —
Մէճիտիէ արծաթ	108	07 —
Մէճիտիէ քառորդ	107	— —
Մէճիտիէ մանրուք	102	20 —
Պէշլիք	103	— —
Մէճիտիք	99	20 —
Բուպլի արծաթ	68	30 —
Շիլին	109	— —
Ֆր. արծթ. ֆրնս.	87	10 —
» » բումնկն.	85	20 —
» » իտալկն.	77	— —
Ռէ՛ճիխս	10	— —
Բուպլի թղթադրամ	8	58 60
Ֆլորին »	9	08 —
Մարք »	107	35 —
Տրախմի »	37	60 —
Անգլ. ոսկի »	110	05 —
Ֆրանս. » »	87	35 —
Բումնկն. » »	86	20 —
Պուլկ. » »	86	20 —
Իտալ. » »	85	— —

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Բարիզ, 29 Յնվ.		
3% Ֆրանսկն.	100	27 —
3½% »	102	45 —
Օսմ. Քոն. D	25	75 —
Բուսմ. Երկ.	113	75 —
Օսմ. Ռէժի	315	— —
Օսմ. Կայս. Պանքա	556	— —
Օսմ. Մարբ	507	— —
Օսմանիէ	462	— —
Բէրիօրիթէ Թիւրք	—	— —
Քրէտի Լիոնէ	—	— —
5% Իտալական	100	— —
Ոպտնիական արտաքին	78	05 —
Թէմիկէքի փոխառութ.	410	— —
Սելանիկ-Կ. Պոլսոյ երկ.	279	— —
Խասապա երկթ.	370	— —
Թրանսվալ Քոնս.	123	— —
Իռլանական 1890	—	— —
Չեք Լոնտոնի վրայ	25	13 —

Լոնտոն, 29 Յնվ.		
Անգլ. Քոնս.	94	50 —
Օսմ. Ռանթ B	50	75 —
» C	27	50 —
» D	25	12 —
Օսմ. Պանգա	12	12 —
Իժիբսիէն Իւնիֆիէ	107	63 —
Տօմինիալ	104	— —
Ակյոլնի երկաթուղի	14	— —
Դասասպա »	82	— —
5% Իտալական	—	— —
5% Հելլէնական 1884	39	— —
Ռանթի »	31	50 —
Մոնտէզ »	43	— —
Դուսական 1890	—	— —
Պուլկար 1888 6%	84	25 —
Թրանսվալ Քոնս.	04	87 —
Փոխառթ. Բարիզի վրայ	25	32 1/2
—		

Վիեննա, 29 Յնվ.		
Ռուսմ. երկթ.	105	50 —
Օսմ. Ռէժի	292	— —
Փոխն. Լոնտոնի վրայ	239	50 —
—		
Գրիւխշ, 29 Յնվ.		
Ռանթ Օսմ. Սէռի D	25	32 —
Բուսմ. երկաթուղի	110	25 —
—		
Պերլին, 29 Յնվ.		
Բուսմ. երկաթուղի	107	90 —
Բուպլի (100ր.)	216	12 —
Փոխ. Լոնտոնի վրայ	20	28 —
—		

ՊԱԶԱՌ ՕԹՕՄԱՆ

Բ. Ա. ՔԱԼԻՆԴԻՔՈՍ

կեղրոնական վաճառատուն, Ֆինճանճըլար Եօրուշու թիւ 21

Մասնաճիւղեր { Կալաթա, Թիւնէլ փողոց, թիւ 36—41 / » Մէհքէմէ փողոց, թիւ 25 / Բերա, Մեծ Փողոց, Թէրազի փողոցին դէմ, թիւ 170

Մեծ մշակներոց ամէն տեսակ մանիֆաթուրայի, կտաւեղինաց, բրդեղէն ապրանքներու, մատամբոլներու, հնդկական կտաւներու, եւն.

Կահաւորման կերպասներու մեծ զանազանութիւն

Գորգեր, սպորներ յանձնարարութեամբ, մոմյաթներ, սեղանի եւ անկողնի ծածկոցներ, սեղանի սպասներ

Ամէն տեսակ մետաքսեղէններ եւ կտաւեղէններ, վարագոյրներ, եւն. եւն.

Միայն Ֆրանսական եւ Անգլիական ապրանքներ

ՏՈՔԹ. Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԾ

Բերա, Մեծ-Փողոց, Կալաթա Սէրայի դպրոցին դէմ, թիւ. 200

Ամէն օր ժամ 5էն 11ը (Ը. Թ.) Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

Սոպանճեան վաճառատունը անմրցելի

Երբեք կեղծ ապրանք չի ծախեր

ՄԻԱԿ ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԳՈՑՆԶԳՈՑՆ ՄԱԶԻ ՆԵՐԿԵՐՈՒ

ԱՐԱՄ ՍՕՂԱՆՃԵԱՆ

Պոլիս, Մանմանատ

Բայազ, թիւ. 121

Աղաղջամանութեան բազմաթիւ անմնան բաղադրութեամբ, Եւրոպական մազի բուրեր, եւն. եւն:

Ցատկապես Արամ Սօղանճեան վաճառատան համար պատրաստուած հատուկ ներներ, օճառներ:

Մասնաւոր բաղադրութեամբ շինուած Օ ՏԸ ՔՈԼՈՆՆԵՐ, ԵՒՆ.

Մազի արմատներուն ոյժ տալու դեղեր, եւն. եւն.

Աչխարհի ամէն կողմէն եղած նամակով յանձնարարութիւնները կը կատարուին անմիջապէս եւ փութով:

ԱՐԱՄ ՍՕՂԱՆՃԵԱՆ

վաճառատունը ունի գործակալութիւններ, Իզմիրի, Սելանիկի, Սմիռնի, Շամի, Հալէպի, Պէրութի, Պաղտատի, Եգիպտոսի, Թիֆլիսի, Պաքուի մէջ:

2—44-52

ՏՐՔ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԾ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

եւ նոր գարէջրատան վրայի յարկը (ձիշդ Զըպուրքեանց դէմն)

Ամենատատոսի ցաւած ակռաներդ մէկ անդամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ:

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ:

Թմրեցուցիչ դեղերու եւ ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն:

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին:

Ց. Դ. Վերջ մը տալու համար Ցաճախորդաց գանգատներուն, հրապարակ կ'ադդարարենք թէ ՄԵՆՔ Պոլսոյ կողմը մատնահիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ:

4—35-100

Lancer marque انكليز كبريتلري ٥٠٠-٤٠٠-٣٠٠-٢٠٠ ١٠٠-٧٠ دانه‌لى قوطيلر درونده ممالك عثمانيه‌نك هر طرفنده فروخت اولنور جنسى اعلا وناقابل مقايسه اولدقلرى توصيه اولنور ترکيا و بلغاريا ايچون اجنته عموميسى انكليز تجارى آرتور ز هونتر درسعادتده غلطه‌ده قراتينه زقاغنده نومرو ٧

Lancer marque لنجر ماركه‌لى انگليز كبريتلرى غالى سيغاره كاغذلرى بوز اللى و طقسان يابراقلى دفتر اوده ملفوف هرحلده فروخت اولنور ترکيا و بلغاريا ايچون اجنته عموميسى انكليز تجارى آرتور ز هونتر درسعادتده غلطه‌ده قراتينه زقاغنده نومرو ٧

ՓԵՆՏՈՒԿԷՐ ամէն տեսակ «ՎԷՆՏՈՒՐԻ» անուանեալ բուրդերներ եւ Պուրսայեան եւ Պուրսայեան բուրդերներ կը գտնուին 400, 300, 200, 100, 70ական տուփերու մէջ:

ՓԵՆՏՈՒԿԷՐ ամէն տեսակ «ՎԷՆՏՈՒՐԻ» գիրերու տարբեր տարբեր անունով անախորժ հոտ չունի, ամէն տեսակ վատութիւններ կը վանէ 150 և 90 թերթ պարունակող տարբերակներով:

ԱՐԹԻՒՐ Ա. ՀԷՆԹԷՆ

Գալաթա, Մեծ Փողոց թիւ 7.

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՌՈՄԱՆ ԵՒ ԸՆԿ

Գալաթիա, Մահմատիկ փողոց, 42

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Դրքի լաւագոյն տպագրկն. բուրբերու Նամակի եւ տետրակի բուդրեր:

—

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐՆԵՐ

Մեծաքանակ եւ Փոքրաքանակ

—

ԴՐԱՄԵՆԵԱԿԻ, ՏՊԱԳՐԱՏԱՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏԱՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՄԱՐՆԵՐՈՒ

Բերշեմպէ Բազար, Սագսի խան:

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

ՀԻՄՆԵՍԱԼ 1805

Մանկավարժական դասագրքերու կեդրոն

ԳՐԱՎԱՃԱՌ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ ՀԵՂԻՆԱԿ

Կ. Պոլիս, Մերճան փողոց, Թիւ 57

Western Assurance Company

ՈՒԷՍԴԸՐՆ

TORONTO WESTERN LONDON 1851

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ 1851ին

Հատուցեալ վնասներու գումարը Անգլ. ոսկի		6,000,000
Պարարտ դրամ եւ արեւելեան հասոյթ	» »	1,250,000
Վճարեալ դրամագլուխ	» »	4 10,000

Հրապարակս ծանօթ Ֆրանս. եւ Գերմ. ընկերութեանց դրամագլուխը 100,000ին աւելի չէ:

Ուեսդրընի Ընկերը հրդեհի դէմ ամէն կարգի գործեր կ'ապահովագրէ: Վնասները տեղւոյն վրայ եւ անմիջապես կ'հատուցանէ:

Ներկայացուցիչ Թուրքիոյ ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Պոլիս, Պահճէ Գաբու, Անտիոքի խան, 20, 21, 22

Ծանօթ. — Տեղւոյս Ֆրանս. և Գերմ. ընկերութեանց պարարտ դրամը իրենց հասոյթին հետ բաղդատմամբ 100 %ին աւելի չէ, մինչեւ Ուեսդրընինը 125% է, ինչ որ երաշխաւորութիւն մը կ'տայ իր մրցակցաց:

Ց.Գ. — Գաւառներուն մեզ գործունեայ եւ պատուաւոր գործակալներ կը փնտռտին

2—32-100

Grand Concert du Café de Commerce

Բերա, Մեծ Փողոց, Կալաթա Սէրայի դիմաց, թիւ 266.

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԶԱՆԱԶԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐ

ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ ՄՆԱՑՈՒՆ ԽՈՒՄԲԻՆ ԿՈՂՄԷ

ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲ 12 ԱՆՁԵՐՈՎ

Քաղավարժ առաջնորդութեամբ

ՊԱՐՈՆ ԹԷՕՏՈՐ Վ. ՈՐԹԱԲԳԱՅԻ

2—29-100

ԻՄՊԵՐԻԱԼ

ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՆ ՀՐԴԵՀԻ Հաստատեալ 1803ին

Դրամագլուխ Ա. Ա. 2,900,000

Վնասուց հատուցուած 15,000,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ ապրանք, շէնք եւ այլն խիստ ՁԱՓԱԻՈՐ ԳԻՆԵՐՈՎ

Դեր-Գործակատար Ֆոսիոն Տ. Դուրքիլի

Լիազօր Գործակալ Թուրքիոյ Շ. Բ. Գլոֆրօն

ՁԱԼԱԹԻԱ, Ինայէք Խան

2—30-100

ԳԻՆԵՐԸ ԻՄԻՍ ՁԱՓԱՒՈՐ

ՊՈՒՏԱՔԵԱՆ

ՄԹԵՐԱՆՈՑԸ ԴԻՄԵՑԷՔ

Գալաթիա, Թիւնէլի դիմաց, 25

ուր պիտի գտնէք ամէն տեսակ ոսկեզօծ եւ զարդարուն սիւներ, ամերիկ. եւ ֆրանս. պատի թուղթեր, վարագոյրի թիւլեր, եւն.

62—60

ՏՈՔԹ. ՀԱՐՕՆԵԱՆ

Մասնագէտ ծննդական գործարանների հիւանդութեանց

Ցիշեալ բժիշկը բացի կիրակէ, ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի մինչեւ կէս օր, Բերա, Բանկալթի, Թայ փողոց, թիւ 6 տան մէջ եւ կէս օրէն վերջը մինչեւ 11, Գալաթիա, Վայվոտա պատհակոցին դիմացը, Իզմիրլի Օղլու խան թիւ 15։ Կը բժշկէ ծննդական գործարանների ամէն կարգի հիւանդութիւններ, ամենէն սասակ մանցքարորբութիւնները։ եւն։ Նոր մեթոտներով եւ առանց ամենափոքր ցաւ զգացնելու, թէ՛ արանց եւ թէ՛ կանանց միզամանի եւ միզանցքային խողովակներու հիւանդութիւնները կը դարմանէ մէկ քանի օրէն։ Բիչ ժամանակէն կը դարմանէ գաղջ հիւանդութիւններ։

62 100

ՆՈՐ ՓՈՐՁԵՐՈՒ

ՊԷՏՔ ԶԻ ԿԱՑ

ՄԱՑՍԹԵՐՍՁԱՅԹ ՍԻՄԹԻՄՈՎ

15 դաբաքեն սորվիցայ Ֆրանսերէն սանուն կերպով խօսիլ.

Ց. Ց. Յակոբիկեան

15 ՇԱԲԱԹԷՆ ԿՐՑԱՑ

2-3 տարի անգլիական վարժարանները յաճախողներու հետ խօսիլ անգլիերէն։ Օր. Մարգարեան

Աւրօնատեր Ա. ՍԱԳԱՆԱՆ

Տպագրութիւն Սագանեան Տպարան:

«ԾԱՂԻԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (58)

ՇԱՌԼ ՄԷՌՈՒՎԷԼ

ՈՍԿԻԻ ՏԵՆԴԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՕՄԻՆԻԱԳԻ ԳԵՂՈՒՀԻՆ

Ե.

ԱՌԱՋԱՐԿ ՈՒ ՄԵՐԺՈՒՄ

—Հարնի՞ք կայ, ի՞նչ կայ, բաւ Ռընէ։

—Է՛հ, պատասխանեց Տիկին Շավառուն որ պէս բան մը գրեթէ։

Ուրախութենէն կը խենթենար կոր։ Վաթսուն հազար ֆրանքներու գաղտիարը իր մէջ տարօրինակ ցնծութեան մը կրակը բորբոքած էր որուն հետեւանքով ալ չէր կրցած զսպել ինքզինքը, ու թուլերանութիւնը ունեցած էր իր ամուսնին ըսելու Պ. Բիլէի խոստումը։

—Ռընէ, աղջի՛կս, բաւ Քլոտին սեղանը կը դնե՞ս քիչ մը։

—Ինչո՞ւ չէ։

—Սրահին մէջ անչուշտ Հինդ հոգի ենք, Պ. Բիլէն, Պէռնառը, դուն, Շավառուն ու ես։

—Շատ լաւ, բաւ, ու վաղեց կատարելու, եղած խնդիրքը։

Ժամը տասերկուքը կը զարնէր։ Նոյն պահուն ցեխոտած, փոշոտած, ադատ կապք մը եկաւ կեցաւ դրան առջեւ։

Քլոտին վուխտց հիւրերը ընդունելու։ Պ. Բիլէ Տէպիւթ դուրս ցատկեց ու խանն հետ Պէռնառ։

Ռընէ պատուհանէն կը նայէր։ Նոտարը աչքի նշանով մը վար կանչեց զայն ու ծառի մը տակ տանելով, ականջն ի վար ըսաւ։

—Բաներ մը կը պատնան կոր, հարկաւ ըսին քեզի . . . Ամուսնութեան մը չուրջ կը պատնայ խնդիրը, գիտե՞ս։

—Պէռնառ բաներ մը ըսաւ, այո՛։ Բայց . . .

—Ինծի չտեսած բան մը չորոշես։ Ճաշէն վերջը կը խօսիմ ես քեզի։

—Շատ լաւ։

Յետոյ Պ. Բիլէ դարձաւ դէպ ի Քլոտին ու ըսաւ։

—Պարոնները ո՞ւր են։

—Կառքով պտտելու գացին, կարծեմ Քլէրմոնի կողմերը, թերեւս Ռուայա, Սէնթ-Օպէն Պառոնին. կը ճանչնաք, չէ՞։

Անչո՛ւշտ կը ճանչնար։

Մաքսիմ Սէնթ-Օպէն-Տէշօմ պառոնը չը ճանչցող կա՞ր։ Անոր շատ գիւղերը, բարիզեան զեղխ կեանքի մէջ տուայտումները ամէն մարդ լսած էր եւ Պ. Բիլէ բնականաբար տեղեակ էր այդ ամէնուն, եւ մանրամասնօրէն։

Ճաշը ուրախութեամբ անցաւ։ Ռընէ մշտն երաղտ երեւոյթ մը ունէր ու յուսամարիկ կ'ընէր միայն Նոտարին կատակները Քլոտինին ու հետ Պէռնառի եռանդուն խօսակցութիւններու։

Անվերջանալի ակնարկութիւններէ, հազարումէկ կատակներէ, վերջ, ի մասին ամուսնութեան, Պ. Բիլէ վերջապէս լրջօրէն բացաւ բերանը։

—Ինդիրը կը կայանայ, դիտես աղջիկս, ամուսնութեան մը վրայ։ Պէռնառ քեզի կուգէ կոր։

Ռընէ կարմրեցաւ։

—Պէռնառ աղէկ տղայ մըն է, յարեց, մտացի ու աշխատասէր։ Ապագայ ունի։

Աղջիկը չպատասխանեց։

Տանջանքի վայրկեան մըն էր այս իրեն համար։

Մարդ կա՛յր բլլալու էր չտեսնելու համար տարբերութիւնը որ կար այդ աքանչելի, խելացի աղջկան, ու կոչտ Պէռնառ Շավառուին միջեւ։ Կատարեալ ոճիր մը պիտի ըլլար այդ երկուքին միութիւնը, սոսկալի՛ ոճիր։

Պ. Բիլէ, կեանքի մարդ, հասկցած էր ընականաբար այդ երկուքին մէջ տիրող հակակրութիւնը։ Բայց որոշած էր յաղթահակել եւ առ այդ այնպիսի փաստեր մը պահած էր զորս դուրս պիտի տար երբ գլուխ գլխի տեսնուէր անդամ մը իր որդեգրեալին հետ։ Մանաւանդ որ այս ամուսնութիւնը իր սիրական սպասուհին հաճոյք պատճառելի զատ պիտի համաձայնեցնէր նաեւ իր խղճին անդորրութիւնը՝ չահուն հետ։

—Մի խօսմ՛ր, սիրելի աղջիկս, ըսաւ իր սովորական կեղծաւոր չեչտով. մտածէ ուզածդդ չափ, փասն զի ասանկ բաներ առանց մտածելու չեն ըլլար, բայց դիւցիր միւնոյն ատեն թէ ասիկա քեզի համար ապագայի ապահովութիւն մըն է։ Եթէ հաւանիս, բան մը՝ որուն վրայ չեմ տարակուսիր, շատ փառաւոր կեանք մը պիտի կրնաս վայելել քեզի սիրող, քեզի մեծցնող այս ձեռքերուն մէջ . . . Այս առթիւ ըսեմ քեզի որ անձ մը՝ որ կը շահագրգռուի քեզմով, եւ որուն անունը պիտի տամ երբ առանձին մնանք, քեզի հազար ֆրանք կուտայ կոր լոր նուէր, լոր օժիտ, ինչպէս որ կ'ուզես, ու կրկնեց։

—Վաթ-սո՛ւն-հազար ֆրանք։

Երեք Շավառուներուն աչքերը վայլեցան։

Ռընէ միայն իր պաղարիւնութենէն չէր կորսնցուցած ու երբ անդամ մը բերանը բանալ փորձեց, ա՛լ չկրնալով զիմանալ թերեւս նոտարին դէմ ունեցած շահագրգռութիւններուն, այս վերջինը շարժում մը ընաւ ու պատուիրեց որ լռէ։

—Զգէ, ըսաւ, ձգէ ուրախութեամբ աւարտենք սա ճաշերնիս, վերջը կը խօսիս։

Կ'երեւայ թէ դիտէր ցաւալի յայտնութիւնը զոր պիտի ընէր գեղուհին։

Ճաշէն վերջ հիւրերը դուրս ելան որպէսզի մը չունչ առնելու համար պարտէզին աքանչելի օդաւէտութեան մէջ, եւ այս առիթէն օգուտ քաղելով, Պ. Բիլէ կանչեց ծառի մը տակ իր պաշտպանեալը ու մտերմի շարժումով մը բռնելով անոր ձեռքը ըսաւ.

—Է՛հ հիմա ըսէ նայիմ աղջիկս, ի՞նչ է որոշումդ։

Ռընէ կը տատամսէր ըսելու.

—Ըսէ՛ աղջիկս, ըսէ՛, կրկնեց նոտարը, համարձա՛կ եղիր։

(Շարունակելի)